

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nestranskim pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivtrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemžni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Avstrija in Ogrska.

Zadnje poročilo o stanju nagodbe.

Budimpešta, 16. septembra. Z Dunaja poročajo »B. Hirlap« sledeče: Vse, kar Ogrska razume pod nagodbo, torej vse določbe, tičeče se gospodarskega razmerja med Avstrijo in Ogrsko, je dovršeno, izvzemši nekaj manjših živinozdravniških vprašanj, o katerih se bo vršilo zdaj posvetovanje v poljedelskem ministrstvu. Carinsko-trgovinska pogodba med Avstrijo in Ogrsko je do zadnje pičice dovršena. Naj se z nagodbo zgodi kakoli hoče, načela, ki so služila za ta veliki in važni sporazum za temelji, se nikoli ne bodo mogla zavreči. To je — nadaljuje »B. H.« — ena stran bilance. Na drugi strani se pa v zelo kritičnih vprašanjih ni doseglo sporazumljenosti, to je v tistih problemih, ki so državno-pravne značaja. (Priznanje popolne neodvisnosti Ogrske pri sklepanju pogodb z inozemstvom itd.) Nerešeno je tudi vprašanje o zvišanju ogrske kvote in o bančni skupnosti. V soboto je avstrijska vlada upala, da se tudi v tem doseže sporazumljenje, v nedeljo pa so se merodajni krogi prepričali, da sploh to pot ne bo še mogoče nagodbe spraviti pod streho, ampak da bodo skoro gotovo potrebne zopetne konference koncem septembra v Budimpešti.

Dunaj, 16. sept. Ogrski ministri Košut, Appony, Zichy, Daranyi se pripeljejo danes sem ter tja takoj imeli posvetovanje s strokovnimi referenti. Ker se pripeljejo na Dunaj tudi člani ogrskega tarifnega odseka, je jasno, da se bodo posvetovanja vršila o železniškem vprašanju. Ogrski ministrski predsednik Wekerle se je danes pripeljal sem in je takoj nadaljeval pogajanja. Jutri bode skupno pogajanje obeh ministrstev pod Aerenthalovim predstvom. Ker je za bančno in kvotno vprašanje odmerjeno le še malo časa, se bodo pogajanja razširila skoro gotovo tudi še na sredo.

Soc.-dem. manifestacije za splošno volilno pravico.

Praga, 16. sept. V Pragi so socialni demokrati priredili 15. t. m. ljudski shod, ki se ga je udeležilo blizu 10.000 oseb. Manifestirali so za uvedbo splošne in enake volivne pravice za deželni zbor; govorila sta poslanca Folber in Seliger. Slednji je povdarjal solidarnost nemškega delavstva s češkim. Resolucija pozivlja vlado in meščanske poslance naj volivni reformi ne stavljajo nobenih ovir na pot. Nato se je vršil obhod, v katerem je bilo 10 rdečih zastav. Neredov ni bilo nobenih.

LISTEK.

Baskervillski pes.

Roman. — Angleški spisal Conan Doyle.
(Dalej.)

Deseto poglavje.

(Izveček iz mojega dnevnika.)

Doslej sem kar prepisal svoja poročila, ki sem jih pošiljal začetkom svojega bivanja v Baskerville Hallu Sherlocku Holmesu. Sedaj sem pa prišel do obrata in moja dosedanja metoda ni več uporabljiva; odslej moram zopet črpati iz svojega spomina, imam pa pri tem za podlago beležke, ki sem jih takrat vpisal v svoj dnevnik. Podal bom iz njega najprej nekaj odlomkov in nato pridem k dogodkom, ki so se mi neizbrisno vtisnili v spomin. Pričenjam z jutrom, ki je sledilo na noč našega brezuspešnega lova na kazničnika in čudne prikazni v močvirski samoti.

Dne 16. oktobra. Pust, meglen dan. Ne prestano prši droben dež. Hiša je zavita v oblake, ki se zdajpazdaj nekoliko razmaknejo, da se vidijo puste valovite poteze močvirske pokrajine. Ob straneh gričev se vidijo tanke, srebrenobele žile in granitne skale se zasvetijo v daljavi, če pade nanje nekoliko luči. Melanholično razpoloženje zunaj in znotraj. Baronet je vsled razburjenja pretekle noči utrujen in prav slabe volje. Meni samemu je težko pri srcu in občutek imam, da preti ne-

L v o v , 16. sept. Tu se je vršil pod milim nebo socialnodemokratski protestni shod. Hudec je v svojem govoru povdarjal, da je ta shod zadnji opomin galiskemu deželnemu zboru, naj uvede splošno volilno pravico. Delavstvo si jo bo drugače priborilo z drugimi skrajnimi sredstvi. Nanovo izvoljeni socialnodemokratski deželnozborni poslanec Szmi-gielski je obljubil, da se bo on v deželnem zboru z vsemi silami potegoval za reformo. Wityk je nato predlagal primerno resolucijo. Pri obhodu se niso vršili nobeni izgredi. Zvečer so se glede na volivno reformo posvetovali člani poljske ljudske stranke (posl. Stapiński) in socialnodemokratski državnozborni poslanci. Prihodnjo nedeljo bodo zborovali o tej zadevi delegati vseh poljskih demokratskih strank in priredili demonstracijo. 29. t. m. se poda k deželnemu maršalu socialnodemokratska deputacija.

Položaj v Maroku.

(Po najnovejših poročilih.)

Casablanca, 16. sept. Maroški guverner v Casablanci Muley Lamin je obiskal francoskega generala Drude. Drude je obžaloval, da mora napraviti mir s kanoni. Guverner je generalu povedal, da je sultanu sporočil o uspešni intervenciji francoskih čet. Pariz, 16. sept. General Drude brzojavlja: 20—25 kilometrov pod Casablancoborijo tri male kolone domačinov. Ker prosijo glavarji vseh rodov za premirje, je general premirje podaljšal. (Do včeraj popoldne.) Zdi se, da rodovi želijo miru. Večina rodov se umika in zbira okoli Sidi Mumeni.

Tanger, 16. sept. Vojni minister maroški je zadovoljen, da se v Tangerju osnuje mednarodna policija.

Fes, 16. sept. Sultan Abd el Aziz je odpotoval v Rabat.

London, 16. sept. Kakor se poroča »Reuterjevemu uradu«, se je povelje, naj odide iz Algecirasa španska brigada v Maroko, preklicalo.

+ + +

Položaj je sedaj zelo nejasen. Drude gre v notranjost, se poroča danes, Drude se z rodovi pogaja, se glasi jutri, Španska pošlje v Casablancu celo brigado, pravilo danes, Španska se francoske akcije ne udeleži, se glasi jutri. Zavzetje Tadderta je bilo, kakor poročajo razum francoskih, vsi drugi listi, neusmiljeno grdo klanje. Francoski listi so vsled tega zmag nad maroškim jездecem kar iz sebe. »Tems« zahteva, da mora general Drude prodreti v Kasbah Medinna, 18 km od Casablance in potem še 36 kilometrov dalje v Darber Rechid. General Drude namerava do nedelje popoldne počakati, da se mu javijo odposlanci rodov Šavia in Duhalla in se mu brezpogojno udajo. Ako se mu ne javijo, se

boj nadaljuje. Najprej hoče Drude uničiti dva arabska tabora, ki se še nahajata v bližini njegovega. Neko poročilo iz Alžira pravi, da nameravajo Francozi prodirati v Maroko tudi iz alžirske in sicer iz Udže. To poročilo pa je »Agence Havas« takoj demantirala. Nemški listi zdaj povdarjajo, da je okolica casablanske očiščena upornih rodov, ki so se umaknili daleč do Sidi Mumeni in da torej ni vzroka dalje prodirati.

Dokler ne nastane vsled ofenzivnega postopanja Francije, ki se očitno ne vjema z algeziško pogodbo, katera govori o uvedbi mednarodne policije in izrečno povdarja integriteto maroškega sultanata, kak mednarodni zapletljaj, ima nastop generala Drude v Casablanci največ pomena za Clemenceaujev kabinet. V četrtek je namreč zopet Hervé javno nastopil proti militarizmu, toda radikalci, ki so preje s socialisti bili združeni v bloku, se zdaj presneto malo menijo za Herveja in Jaurésa, ki je zadnji čas tudi šel med antimilitariste. Radikalistiški listi se kar kopljejo v casablanski slavi in se krvavo norčujejo iz antimilitaristov. Francozi so zopet v dobi »Gloire«. Največ dobička ima od tega seveda Clemenceau in njegov kabinet. Nevarnost preči za to »Gloire« zdaj le od strani Nemčije, ki strašno grdo gleda casablanske dogodke.

Balkan.

Carigrad, 15. septembra. Tukajšnji diplomatski krogi odločno zatrjujejo, da od Turčije same izdelan načrt za reformo pravosodja v Makedoniji ne bo imel nobenega uspeha, ker stoji velevlasti odločno na stališču, da treba izvesti avstrijsko-ruski justični reformni načrt.

Sofija, 15. septembra. Ob odkritju spomenika carja-osvoboditelja navzoči veliki knez Vladimir je sprejel deputacijo makedonskega dobrodelnega društva, ki podpira bolgarsko propagando v Makedoniji.

Peterburg, 15. septembra. »Peterburgskaja Gaazeta« poroča, da bo mesto Jurija sledil kralju Petru na srbskem prestolu Jurjev brat Aleksander.

Solun, 15. septembra. Grška banda je blizu Soluna napadla bolgarske delavce in jih osem ubila.

Carigrad, 16. sept. Turška vlada je, kakor znano, sama sestavila obširen načrt pravosodne reforme v Makedoniji, da prehitijo justično reformo, sestavljeno od Aerenthala in Izvolskega ter odobreno od vseh velevlasti. 14. t. m. jo je turška vlada izročila najstarejšemu članu tukajšnjega diplomatskega zbora, Sinovjevu. Sinovjev namerava v tej kočljivi zadevi sklicati konferenco diplomatov.

DELEGACIJE.

Dunaj, 14. sept. »N. W. Tagblatt« poroča, da se bosta delegaciji sklicali decembra meseca, da rešita provizorij. Za definitivno sprejetje proračuna pa je določeno zasedanje šele sredi januarja.

IZVOLSKI.

Dunaj, 15. sept. Ruksi minister za zunanje zadeve, Izvolski, pride na Dunaj 25. t. m., od cesarja pa bo sprejet 28. t. m.

BJÖRNSON PROTI APPONYJU.

Apponyjev šolski zakon, ta najgroznejši atentat v celi Evropi na nedolžne otroške duše, je izval, kakor se vidi, v Evropi največjo nevoljo. Eden od največjih ljudi, slavni norveški pesnik Björnstjerne Björnson je poslal iz Alestada na monakovski kongres »društva za mir« to-le zelo važno in značilno pismo: »Smatram si v zelo veliko čast, da sem pozvan v tako odlični krog, posebno, ker me poziva vaše društvo. No, jaz se moram vzdržati, da ne pridem. To storim zato, da ne napadem tako ostro, kakor to morem samo jaz, nekih članov mednarodne skupščine za mir, ki tam zagovarjajo mir, a doma zatirajo podjarmljene narode. Ako se nečes boriti z vsemi močmi proti morali vojske, tedaj je brez koristi in celo hinavščina, da se boriš proti vojski. In ako nečes, da pričneš pri samem sebi, ampak iščeš kopico mučnikov, tedaj ni treba, da se na skupščini predstavljaš za apostola miru. Ako bi n. pr. gof Apponyi, sedanjí ogrski naučni minister prišel direktno izza grdga zatiranja Slovkov kot izbrani predstavnik svojega naroda na kakšno internacionalno skupščino za mir, ki bi bil jaz na njej, tedaj bi jaz podvzel vse, da bi Apponija vrgli iz dvorane!«

GLAGOLICA.

Rim, 14. sept. »Corrispondenza Romana« zagotavlja, da je vest, da je sv. stolica glede na glagolsko bogoslužje odnehala Hrvatom v prilog, neosnovana. Ker je »Corrispondenza« neoficijalna, je treba vest sprejeti z rezervo, ker pa je večkrat o navedbah kurije precej točno informirana, se povdarja, da bi na vsak način bilo treba, da se zadeva pojasni od oficijelne strani, posebno zato, ker ta vest čisto nasprotuje verodostojnim izjavam hrvaških cerkvenih dostojanstvenikov.

NOVA ENCIKLIKA.

Rim, 14. sept. Nova enciklika proti »katoliškemu« modernizmu se objavi prihodnji teden.

DRUDE.

Pariz, 14. sept. General Drude namerava naskočiti še dva druga maroška tabora. Medtem se pogaja že z odposlanci rodov, ki so prišli prositi premirja. Španski listi poročajo, da je zadnji boj bil pravo klanje, ker so

varnost — vedno pričujoča nevarnost, ki je tem strašnejša, ker ne vem, kakšna je.

In nimam li morda vzrok, da se bojim? Ozrimo se na dolgo vrsto posameznih dogodkov! Iz vseh se da sklepati, da je v naši bližini na delu neka skrivnostna moč. Tu je najprej smrt prejšnjega gospodarja gradu, ki se tako natanko sklada z družinsko pripovedko. Potem imamo poročila močvirskih kmetov, ki so baje vsi videli na močvirju neko grozno kreaturo. Dvakrat sem slišal na lastna ušesa cni glas, ki je tako podoben daljnemu pasjemu tuljenju. Neverjetno, da, nemogoče je, da bi bil oni glas kaj nadnaravnega. Pasje pošasti, ki bi puščala za sabo telesne sledove in napolnjevala ozračje s tuljenjem, te pač ni! Naj veruje in take vraže Stapleton in naj se mu pridruži dr. Mortimer — ali če imam sploh kako posebno lastnost, tedaj je to trezen razum zdravega človeka in nič me ne pripravi do tega, da bi kaj takega veroval! S tem bi se ponižal na nivo ubogih kmetov, ki niso zadovoljni z navadno pasjo pošastjo, ampak jo opisujejo kot peklenškega psa, ki mu žari iz ust in oči ogenj. O takih domišljajah bi Holmes še vedeti ničesar ne hotel, in jaz sem vendar njegov zastopnik. Ali dejstva so in ostanejo dejstva in jaz sem dvakrat slišal njegovo tuljenje na močvirju. Recimo, da se res klati okrog po močvirju velikanski pes — s tem bi se dalo vse pojasniti. Ali kje bi mogel biti tak pes krit, kje bi dobil žretil, od kod bi bil prišel in kako to, da ga še nikdo ni videl po dnevi? Priznati moram, da ima naravna razlaga skoro ravno toliko težko, kakor ona druga. In ne oziiraje se na psa — dejstvo ostane, da so se v Londonu vmeša-

vale človeške roke v Sir Henryjeve stvari; videli smo moža v kočiji in dobili smo svarično pismo, ki je strašilo Sir Henryja pred močvirjem. To pismo je vsaj v resnici eksistiralo, a prišlo je prav tako lahko od prijatelja, kakor od sovražnika. Kje je bil v tem trenutku oni prijatelj ali sovražnik? Ali je ostal v Londonu, ali nam je sledil sem? Ali je mogel — ali je mogel biti on tujelec, ki sem ga videl na močvirju?

Seveda sem ga videl le trenutek — le kratek trenutek, a vendar so pri tem dogodku razne okolnosti, katerih sem tako gotov, da lahko prisežem nanie. Tujec ne spada med ljudi, s katerimi sem se tukaj seznanil — in videl sem doslej vse ljudi cele okolice. Bil je veliko večje postave kakor Stapleton in veliko vitkejši kakor Frankland. Barrymore bi mogel morda biti, a tega sva pustila doma, in gotov sem, da bi nama ne mogel neopaženo slediti. Torej opazuje tukaj neki tujec vsak naš korak, kakor je tudi v Londonu vohunil za nami neki tujec. Ves čas se ga nismo otrešli! Če bi mogel položiti roko na tega moža, bilo bi morda konec vseh naših težav. Da dosežem to, moram napeti vse svoje moči!

Prva moja misel je bila, da seznanim z vsemi svojimi načrti Sir Henryja; druga, pametnejša misel me je privedla do sklepa, delati na svojo roko in kar najmanj govoriti o svojih mislih. Sir Henry je molčeč in raztresen. Njegovi živci so čudovito oslabei, odkar je slišal ono tuljenje na močvirju. Ničesar nočem reči, kar bi njegovo tesnobo morda še povečalo, ali začeti moram priprave, da dosežem svoj namen.

Danes zjutraj po zajutru se je nekaj ma-

lega pripetilo. Barrymore je prosil Sir Henryja za razgovor in nekaj časa sta bila v njegovi delavnici med štirimi očmi. Jaz sem sedel v biljardni sobi in večkrat sem slišal, da sta povzdignila glasove; lahko sem si mislil, o čem sta govorila. Čez nekaj časa je odprl baronet vrata in me je prosil, naj vstopim.

»Barrymore misli, da ima vzrok, pritoževati se,« je rekel. »Pravi, da ni prav in lepo od naju, da sva lovila njegovega svaka, ko nama je on prostovoljno zaupal skrivnost.« Grajski oskrbnik je stal pred nama blede, vendar popolnoma miren.

»Morda sem govoril prehud, gospod,« je rekel, »in če je bilo tako, prosim vas prav lepo, oprostite mi. Bil sem jako presenečen, ko sem slišal priti danes zjutraj oba gospoda in sem zvedel, da sta lovila Seldena. Ubogi revež mora že tako mnogo prebiti in bilo je ravno treba, da ga je šel kdo preganjat z njegovega žalostnega bivališča!«

»Če bi govorili vi sami od sebe, bi bilo vse kaj drugega,« je odgovoril baronet. »Govorili ste pa šele — ali pravzaprav vaša žena je govorila — ko že niste mogli drugače.«

»Nisem pa mislil, da se bode tako poslužili moje izpovedbe, Sir Henry — res, še od daleč mi ni prišlo na misel kaj takega.«

»Mož je nevarnost za človeštvo. Povsod po močvirju so raztresena posamezna bivališča in on je lopov, ki mu ni nič prehodu. Le trenutek mu je treba pogledati v obraz in vsakdo vé to. No, vzemimo na primer Stapletonovo hišo; on sam bi ne mogel braniti stanovalce. Ne, vsa pokrajina je v nevarnosti, dokler ni Selden zopet pod ključem.

»V nobeno hišo ne bo več vlomil, gos-

Maročani bili izpostavljeni najhujšemu ognju mitraljez.

NEMCIJA OFICIJELNO PROTI FRANCOSKI OKUPACIJI V MAROKU.

Rim, 14. sept. Dočim so vse velevlasti odobrile, da smeta Francoska in Španska za-
sesti vsa maroška pristanišča, je Nemčija
proti temu sestavila ugovor. To položaj zelo
poostreje.

ZAPRTI FRANCOSKI ANTIMILITARISTI.

Pariz, 15. sept. Sedem antimilitaristov
je obsojenih na 15 mesecev do 3 let radi tega,
ker so pozivali vojake k upor.

»STANDART«.

Berolin, 15. sept. Izkazalo se je, da
ruska mornarica nima dovolj sredstev (!), da
reši carjevo jahto »Standart«, ki je običajna
na neki skali v finskih vodah, dasi rešilno akcijo
vodi 16 ladij s potapljači. Došel je na kraj
nezgode tudi mornariški minister, ki vodi pre-
iskavo. Kriva sta nesreče baje samo kapitan
in krmilar. Car se je s svojo rodbino preselil
na jahto »Aleksandra«. Ker je pa ta ladja pre-
majhna za carjevo potovanje, ki bo trajalo
do konca septembra, bo iz Kodanija priplula
»Poljarnaja Zvezda«, na katero se bo podal
car z rodbino, da nadaljuje svoje pomorsko
potovanje. »Standard« je ena izmed najluksu-
rijoznih ladij na svetu, stala je 15 milijonov
rubljev.)

Najnovejše.

Proti grški propagandi.

Carigrad, 16. septembra. Turška
vlada je 14. t. m. iz Drame izgnala grškega
škofa, metropolita s pomočjo policije,
orožnikov in vojaštva, ker se je izgonu pro-
tivil. Turški uradnik ga je spremil do Soluna,
kjer ga je izpustil. Metropolit je brzojavil
carigradskemu ekumenskemu patriarhatu, da
je došel v Solun in pričakuje nadaljnjih in-
strukcij. (Metropolit v Drami je bil najgoreč-
nejši agitator za grško stvar v Makedoniji).

Izgredi v Mali Aziji.

Carigrad, 16. sept. V Erzerumu je
2000 mohamedancev demonstriralo proti po-
draženju kruha in ubilo dva žitna trgovca,
enega Turka in enega Armenca. Tudi v dru-
gih krajih so se iz istega vzroka vršile de-
monstracije.

Turško-perzijski spor.

Carigrad, 16. sept. Tukaj izjavljajo,
da je vest, da se bodo udeležili turško-perzijs-
ke konference, ki naj doseže glede na tur-
ško-perzijski obmejni spor sporazumljenje,
tudi angleški in ruski delegati, prezgodnja.
Seveda bo najbrže angleško-ruska interven-
cija potrebna, ker bo turško-perzijska komi-
sija ostala kakor vedno brez uspeha. Tukaj-
šnji diplomatski krogi so prepričani, da boče
Turčija izrabiti sedanje notranje homatije v
Perziji ter se polastiti rodovitnega in za voja-
ške operacije ugodnega perzijskega ozemlja
od urmiškega jezera. Izvedelo se je, da je
turška vlada odstavila poveljnika IV. armad-
nega zbora v Mali Aziji, Zeki pašo in guver-
nerja (valija) v Vanu zato, ker sta proti za-
sedanju perzijskega ozemlja protestirala.

Poljski deželni zbor.

L v o v, 16. sept. Danes se vrši prvo za-
sedanje poljskega deželnega zbora.

Dnevne novice.

+ **Bodimo jasni!** — **Podpore in deželni odbor.** V »Eđinosti« se nekdo pritožuje, da
sedanje slovensko gledališče v Ljubljani ne
dobi od kranjskega deželnega odbora nobe-
ne podpore. Mislino, da bi tudi gospodom pri
»Eđinosti« moralo biti jasno, da bi deželni od-
bor naletel na najskrajnejši odpor naše stran-
ke, ako bi z deželnim denarjem podpiral »Na-
rodovo« strankarstvo, bodisi pri deželnem

gledališču, bodisi pri »Glasbeni Matici«. Če
se hočejo »Narodovci« šopiriti s svojim stran-
karstvom, naj bodo tako pošteni, da tudi vse
sami plačajo. Pri slovenskem gledališču ho-
čejo, da bi bila za podporo naša stranka, za-
pirajo pa celo vrata našemu časnikarstvu in
svobodni kritiki, ter so tako zagrizeni v »Na-
rodovo« politiko, da letos nista bila angaži-
rana najboljša člana opernega zbora: prvi te-
nor (g. Kovač) in drugi tenor (g. Vrečko),
samo zato, ker sta člana nepolitičnega slo-
venskega pevskega društva »Ljubljana«, ki
je predmet »Narodovega« sovražstva zato, ker
noče plesati na komando liberalne frakcije.
Ob takem položaju se naj nihče ne čudi, ako
stranka ne dovoli v nobeno podporo in je jas-
no, da bi izvajala najskrajnejše konsekvence,
ako bi se takemu »Narodovemu« strankarstvu
dovolil le vinar iz deželne blagajne!

+ **Reci — večkrat!** To izborna tak-
tično sredstvo, katerega se tržaška Sibila že
od nekdaj poslužuje z veliko vztrajnostjo,
očita zdaj »Eđinost« nam. Torej, pa — re-
cimo še enkrat! Res je, da so Istrani zaradi
osebe Hribarjeve razbili edinstvo jugoslov-
anskih poslancev, kajti vedeli so dobro, da je
poslanec Slovenske Ljudske Stranke nemo-
goče iti skupaj z načelnikom liberalne stranke,
Istrani vendar proglašajo vedno, da niso ne
liberalci ne »klerikalci«, med tem, ko so mo-
rali vendar dobro vedeti, da je liberalna
stranka, kateri načeluje Hribar, sprejela kul-
turnobojni program, kakor so ga razvijali
— menda tudi v »Eđinosti« umljivo — dični
svobodomislici v Pragi. Oni so vedeli, da se
je Hribar zavezal socialnim demokratom, ti-
stim, pred katerimi ima »Eđinost« sicer tak
gnus, pa so vendar šli rajši z njim, kakor pa
z združenimi poslanci Kranjske, Štajerske in
Goriške, ki priznavajo pozitivno krščanski
program. Nekaj je moralo vendar biti, kar jih
je k temu koraku nagnilo? Ko so morali na
eno ali drugo stran, je moral vendar odloče-
vati neki nagib. Mi sodimo jako milo, ko pri-
pisujemo to osebnim nagibom, ker nečemo še
danes izreči, da jih je gnal na tako krivo pot
izrecni liberalni program, zlasti zato ne, ker
so Hribarja »privežali« na krščansko-demo-
kratično plat. Kakorkoli torej stvar obrača-
mo, ostanemo pri starem, in se le čudimo, za-
kaj se »Eđinost« brani osebnih nagibov, ki
so v tem slučaju še najmilejše očitjanje. Silno
se trudi »Eđinost« dokazati, da »Narod« ni
Hribarjevo glasilo. »Eđinost« ne ve, da se je
na liberalnem zaupnem shodu pod predsed-
stvom Hribarjevim izreklo: »Recimo stokrat,
da »Narod« ni naše glasilo, vendar ves svet
ve, da je »Narod« v resnici glasilo narodno-
napredne stranke». Tako je, in Hribar je mol-
če pritrđil. Čemu »Eđinost« to taji, kar ves
svet ve? To je bilo že pred ustanovitvijo
»Jugoslovanskega kluba«, in »Narod« si je
ostal enak prej in poslej. »Eđinost« pa s svo-
jim neresničnim in strankarskim pisanjem še
dalje razdira — edinstvo jugoslovanskega za-
stopstva.

+ **Telovadni odsek v Škofji Loki** v ondot-
nem »Katoliškem izobraževalnem društvu«
so ustanovili včeraj popoldne. Za člansko te-
lovadbo se je vpisalo takoj 18 mladeničev, za
vrsto starejših telovadcev pa 10. Vpelje se
tudi telovadba naraščaja. Beležimo to vest s
posebnim veseljem, ker smo prepričani, da
bode odsek izvrstno uspeval, Dani so za to
vsi predpogoji: navdušeni, čvrsti mladeniči,
ki jim je mar resno organizatorično delo in
tudi lepa dvorana za telovadbo. Novemu od-
seku ključemo krepek: Na zdar!

+ **Z imeni na dan, »Tovariši!«** »To-
variš« je prinesel »Slomškarjem« v bodrilo
sledečo vest: »V letošnji sezoni se je plazil
po Savinjskih planinah ekselencia in spe, Lu-
egerjev oproda G. z Dunaja. Ob tej priliki
se je oglasil v Lučah ter se tam v neki črni
družbi tako-le izrazil o našem stanu: »Die
Lehrerschaft ist eine Bagage, aber wir müs-
sen mit ihr rechnen.« Ker je to poročilo ne-
kako skrivnostno in si ne upa imenovati ni-
kogar, je gotovo zlagano. Kdo je ta ekse-
lencia in spe G. z Dunaja? Kdo je bil v tisti
črni družbi v Lučah? Fr. Jaklič.

boljše mogel. Nekaj vem, Sir Henry, in bi bil
moral morda že prej povedati, ali ko sem
zvedel, je preteklo že mnogo časa od mrliš-
kega oglada Sir Charlesa. Nobenemu človeku
še nisem črnil besede o tem. Tiče se smrti
mojega ubogega prejšnjega gospoda!
Baronet in jaz sva oba hkratu skočila s
stolov in vskliknila:
»Ali veste, kako je umrl?«
»Ne, gospod, o tem pa ne vem ničesar.«
»Kaj pa veste?«
»Vem, zakaj je bil ono uro pri vratih. Bil
je dogovorjen z neko žensko.«
»Z žensko? Kaj?«
»Da.«
»In kako se je imenovala?«
»Imena vam ne morem povedati, pač pa
začetnice. Te so L. L.«
»Od kod veste to, Barrymore?«
»Glejte, gospod, vaš stric je dobil ono
jutro pismo. Navadno je dobival mnogo pi-
sem, kajti bil je odlična osebnost v tem kraju
in njegova dobrosrčnost je bila obče znana.
Zato se je obrnil vsak, ki je bil v zadregi,
najrajši na Sir Charlesa. Ali ono jutro je pri-
šlo le jedno samo pismo; zato je toliko bolj
vzbudilo mojo pozornost. Pismo je bilo od-
dano v Coombe Tracey in naslov je bil pisan
od ženske roke.«
»Dalje?«
»No, gospod, nisem mislil več na to in bi
sploh ne bil več na to mislil. Pred nekaj tedni
je pa pospravljala moja žena Sir Charlesovo
delavnico — po njegovi smrti se ni v njej
nikdo ničesar dotaknil, — in tu je našla na re-
šetki pri kaminu pepel sežganega pisma. Večji
del je razpadel v majhne delce, ali košček

+ **Umrl je v Škofji Loki** c. kr. avskultant
g. Peter Levičnik, star 31 let.

+ **Nemška nevarnost na Gorenjskem.**
Skoro neverjetne vesti se širijo že nekaj časa
po naši lepi Gorenjski, posebno okrog prepi-
jaznega mesta Radovljice, vesti namreč, da
se deluje na to, da se vsede v najbližji okolici
mesta Radovljica nemški kapital s tem, da
csnuje nekaj gospodarskih podjetij v velikem
obsegu. Prvo tako podjetje je, da ustanove
Bavarci v neposredni bližini svojo lastno pi-
lovarno, početkoma seveda v manjšem ob-
segu, ki se pozneje lahko izdatno poveča. Pri-
prave so menda že v polnem tiru in kupčija
radi potrebnega sveta je že menda skoro na-
pol sklenjena. Sicer ne vemo, kdo je oni krat-
kovidnež, ki hoče prodati za nekaj judeževih
grošev svojo zemljo, kjer se bode šopiril v
najkrajši dobi oholi Nemec v veliko škodo
domačih podjetij in še v večjo škodo sloven-
skemu narodu. Nemški bavarski kapital hoče
menda kupiti tudi znano, ravnokar prenovlje-
no žago g. Zupanca vulgo »Cajhna« na Lan-
covem poleg Radovljice. Tu bi dobili Nemci
v roke veliko vodno moč. Lega je jako pri-
pravna za večje gospodarsko podjetje. Bavar-
ci se menda tudi zanimajo za krasno posestvo
g. Jana v Gorjah. Tu menijo napraviti nekeke
tovarne za cement in drugo blago. Slovenski
kapital, ali spiš?

+ **Dalmatinski deželni zbor.** V seji od
14. t. m. se je sprejel zakonski predlog o zvi-
šanju državnega prispevka za pred leti izvr-
šeno uredbo reke Krke pri Kninu. Potem se
prebere poročilo deželnega odbora o negativ-
nem odgovoru vlade na zahtevo volivne re-
forme, stavičeno od dalmatinskega deželnega
zbora leta 1905. Milič nato predlaga, naj se
izvoli sedemčlanski odbor, ki naj izdela vo-
livno reformo. Odbor se je takoj izvolil.
Sprejel se je tudi predlog Biankinjev o osnovi
novega okrajnega sodišča na Blati in roko-
delski šoli na otoku Hvaru.

+ **Torpedna postaja v Zadru.** »Dalmata«
poroča, da je avstrijska mornariška uprava
sklenila ustanoviti v Zadru torpedno postajo
in ladijednico.

+ **Radovedna policija.** — »Giovine Trie-
ste«. Dne 14. t. m. bi se imel vršiti »prijateljski
razgovor« članov društva »Mladi Trst«. Pri
prijateljskem sestanku se je pa pojavil policijski
komisar dr. Mlekus. Med njim in predsed-
nikom se je vršil nato sledeči zanimivi pogo-
vor: Kaj hočete tukaj? — Prisostvovati se-
stanku. — Ste član? — Ne, ampak policijski
komisar. — Toda danes ni nobenega sestanka,
ampak navaden konverzacijski večer. —
Mi ni nič mar. Naznanili ste ga, zato sem pa
zraven. — Toda mi se držimo postave in vam
ne dovolimo, prisostvovati naši konverzaciji.
— Toda policija to dovoli in zato ostanem. —
Pa gremo mi. Ker vi kršite združevalni za-
kon, v znak protesta, zaključim konverzacijski
večer. — Naredite, kar se vam ljubi. Jaz
ostanem tu, dokler boste zbrani. — Nato je
»Mladi Trst« — »Giovine Trieste« — odšel.
Zdi se, da »mladi« Tržačani nimajo posebno
lepih namenov, drugače bi ne bila policija ta-
ko radovedna.

+ **Notar Hudovernik v Ljubljani.** Pisali
ste v svojem cen. listu opetovano, kakšen
nasprotnik duhovščine je ta liberalni notar,
niste pa dosedaj še omenili, da tudi učiteljem
ni posebno naklonjen, sicer jih ne bi bil toli-
kokrat preziral in jim dajal poniževalne titu-
lature »šumaštri«. Znano je tudi, da je ta mož
zelo oblasten in kar mu ne pristojajo k obrazu,
zaničuje. Velik prijatelj pa je dobrih jedil in
pijač, medtem ko naj bi bili njegovi uradniki
zadovoljni z drobtinami, ki padajo raz nje-
govo bogato mizo.

+ **Umrl je v Barkovljah** ugledni sloven-
ski zdravnik dr. Simon Pertot. Bil je blag
mož, značajan, požrtvovalen rodoljub. Sve-
tila mu večna luč!

— **Liberalni agrarci na Goriškem zopet
limajo stranko.** Iz goriških listov posne-
mah: Te dni se je vršil v Gorici zaupni
shod dr. Frankove »kmečke stranke«. Pred-
sedoval je župan Locatelli. Dr. Franko je
povdarjal, da se stranka za vero prav nič ne

briga. Nastopil je tudi dr. Tuma, ki pravi, da
od l. 1902, odkar je odložil vodstvo napredne
stranke, se ni udeleževal aktivno političnih
bojev. Zato mu je težko pristopiti. Storil
pa bi to, ako bi odgovarjala stranka načelom,
katero on zastopa. On je socialen demokrat,
a ni pristaš socialno demokratične stranke.
Protivi se zlorabi vere, bede in kapitala. Od-
praviti je treba moč vladajočih klik, pa naj
so že klerikalne ali napredne. Če hoče stran-
ka to doseči, se bo morala bojevati. Ne stran-
ka miru in sprave, le stranka boja ima bo-
dočnost. Taka stranka pa rabi svojo ti-
skarno, glasilo, denarnih zavodov. Vse to bi
se dalo ustanoviti, a le z odločnostjo. Za en-
krat odklanja sodelovanje. Če pa pridejo
kdaj do njegovega stališča, jim je na razpo-
lago. Ta govor sprejel se je molče na znanje,
nakar se je nadaljevala debata o strankinem
glasilu. Udeležili so se debate Križman,
Medvešček, Mermolja in dr. Franko, nakar
se je sklenilo, ustanoviti lastno glasilo te
spraviti skupaj potrebni kapital potem dele-
žev. Udeležilo se je shoda okoli 200 mož.
Splošno se je opazilo, da so bili med njimi naj-
bolj verni pristaši narodno-napredne stranke,
dočim klerikalcev ni bilo. Ni-li to znamenje
nezadovoljnosti v eni stranki?! Kakor kaže
to poročilo, so v »agrarni stranki« združeni
sami pravi možje, ki se drže svojih načel.
Kakor znano, so gospodje dr. Tuma, dr. Fran-
ko, Medvešček, Križman, Kocjančič etc. mo-
žje, ki še nikdar niso spremenili svojega po-
litičnega prepričanja. Nedosežna ideja! Dr.
Tuma je soc. demokrat; a zaničuje soc.-dem.
stranko. KPOT nesocialno demokratični soc.
dem. pozdravlja novo agrarno stranko ter bo
pristopil, kadar postane agrarna stranka nje-
govih, t. j. socialno-demokratiških načel.
Upamo, da se agrarci spreobrnejo, kakor želi
sodrug dr. Tuma in potem bomo videli, kaka
čuda bodo počeli na Slovenskem najnovejši
sodrug: sodrug Franko, sodrug Medvešček,
sodrug Križman, sodrug Locatelli, sodrug
Mermolja in pa član izvrševalnega odbora li-
beralne, navdušen pristaš agrarne in sodrug
socialistične stranke Kocjančič.

— **Učiteljske vesti.** Za provizoričnega
učitelja v St. Vidu je imenovan gosp. Rafael
Ogrin. Za učiteljico v Mirni peči je imenovana
gđna. Angelika Jakulin. Za provizorično
učiteljico v Sodražici je imenovana gđna.
Stefanija Tomšič. Za provizoričnega učitelja
na sv. Vrhu je imenovan g. A. Gočar.

— **Za župana v Kanalu** je izvoljen gosp.
A. Križnič.

— **Dijaško kuhinjo** je ustanovila »Trgov-
sko-obrtna zadruga« v Gorici v svoji hiši v
ulici St. Giovanni.

— **Ponesrečeni delavec.** Padel je 5 m
globoko v papirnici v Podgori 18-letni dela-
vec Avgust Stopar. Prenesli so ga v bolnico.

— **Japonci niso pijanci.** Ves Trst je ob
čudovall treznost in zdržnost japonske mor-
narice. Krčme ne prestopijo, vsak mornar
nosi vedno seboj posodo s čajem.

— **Umrl je v Ložah** pri Vipavi dne 13.
t. m. Radeckega veteran Francišek Pangerc
v 85. letu. N. v m. p.!

— **Podružnica slovenskega planinskega
društva v Kamniku** naznanja, da se bode
kamniška koča na Sedlu zatvorila dne 18.
septembra t. l., kar naj hribolazci vzamejo v
vednost.

— **Šolska vest.** Gdč. I. markiza Obizzi,
doslej učiteljica v »Šolskem domu«, je imeno-
vana za začasno učiteljico na slovenski me-
stni šoli v Gorici.

— **Zaročil se je v Voloskem občinski bla-
gajnik gospod Matko Trinajstič z gđno. Sla-
vico Košak.**

— **Prememba posesti v Radovljici.** Gosp.
Egidij Hirschmann je svojo dobro znano gos-
tilno v Predtrgu pri Radovljici prodal gosp.
Kleindinstu, ondotnemu domačinu.

— **Grmek in studenec pred župniščem v
Sori.** O tej zadevi je pisal naš list šele potem,
ko sta jo že »Narod« in »Gorenjec« razbob-
nala po svetu, in sicer z zlobnim namenom
sramotiti sorskega župnega upravitelja. Na
naše zadnje pojasnilo tudi učitelj Grmek ni

pod! Na to vam dam svojo sveto besedo.
Sploh ne bo nikogar več nadlegoval v tem
kraju. Zagotavljam vas, Sir Henry, v nekaj
dneh bo vse potrebno pripravljeno in moj
svak bo na poti v Južno Ameriko. Pri svetih
nebesih vas prosim, gospod, ne naznanite po-
liciji, da je še na močvirju. Nehali so ga tam
iskati in če bo miren, lahko tam počaka, da
odide njegova ladja. Če ga naznanite, pripra-
vite brezpogojno tudi mene in mojo ženo v
neprijetnosti. Prosim vas, gospod, ne nazna-
nite ničesar policiji!

»Kaj pravite vi, Watson?«
Skomizgnil sem z ramami in odgovoril:
»Če bi bil iz dežele, imel bi mirni davko-
plačevavec eno breme manj.«
»Ali če še koga napade, predno od-
potuje?«
»Kaj tako blaznega pa gotovo ne bo sto-
ril, gospod. Oskrbela sva ga z vsem, česar
je potrebuje. Če bi storil kak zločin, bi se tako
izdal, da je še na močvirju!«
»V tem imate prav!« je rekel Sir Henry.
»No, Barrymore...«
»O Bog vas blagoslovi, gospod! Hvala
vam iz vsega srca. Moja žena bi umrla, če bi
zopet prijeli njenega brata!«
»Bojim se, Watson, da ne delava po pra-
vici. Ali po tem, kar sem slišal, mislim, da bi
mi ne dalo srce, da bi mogel naznaniti moža,
— in s tem basta! — Vse je dobro, Barry-
more, lahko odidete.«

Mož je ječljal še nekaj besedi v zahvalo
in je šel. Naenkrat je pa obotavljajoč se ob-
stal, prišel nazaj in rekel:

»Bili ste tako prijazni proti nama, go-
spod, da bi vam rad povrnil, kakor bi naj-

spodnjega dela ene strani se je še držal sku-
paj in črke so se še dale brati, ker so se po-
znale sivo načrni podlagi. Moral je biti pripis
k pismu; besede so se glasile: »Prosim, pro-
sim! Ker ste gentleman, sežgite to pismo in
bodite ob devetih pri vratih.« Podpisan je bil
ta stavek s črkami L. L.
»Ali ste košček shranili?«
»Ne, gospod, pod rokami mi je razpadel.«
»Ali je dobival Sir Charles že prej pisma
z isto pisavo?«
»Hm, sicer nisem ogledoval njegovih pi-
sem in se nisem posebno menil zanje. Tudi za
to pismo bi se ne bil zmenil, da ni prišlo
samo.«
»Ali nič ne slutite, kdo je ona L. L.?«
»Ne, gospod, — prav tako malo, kakor vi
sami! Ali jaz mislim, če dobimo to damo, bo-
mo lahko kaj več zvedeli o smrti Sir Char-
lesa.«
»Ne razumem, Barrymore, kako ste pri-
šli do tega, da ste tako važno stvar pri-
krivali.«
»Sir Henry, našla sva pismo ravno one
dni, ko naju je spravil mož vsak v tako za-
drego. In potem, gospod — oba sva imela Sir
Charlesa zelo rada — kar ni moglo biti dru-
gače po vsem, kar je za naju storil. Če bi
stvar zopet obnovila, bi to našemu dobremu
gospodu ne moglo prav nič koristiti — in če
je še neka dama tu vmes, je boljše, da je
človek previden. Tudi najboljši človek...«
»Mislite, da bi lahko škodovalo njegove-
mu dobremu glasu?«
»No, seveda sem si mislil, da bi morda
ne prišlo nič dobrega iz tega! Ali sedaj ste
bili tako dobri z nama, in čutim, da bi ne bilo

prav od mene, če bi ne povedal vsega, kar
vem.«

»Prav dobro, Barrymore! Lahko od-
idete.«

Ko je mož odšel ven, se je obrnil Sir
Henry k meni in je rekel:

»No, Watson, kaj menite o tej novi svet-
lobi, ki je posijala na smrt mojega strica?«

»Zdi se mi, da je postala tema le še tem-
nejša, kakor je že bila!«

»To je tudi moje mnenje. Ali če bi le
mogli izslediti to L. L., takoj bi se dala vsa
stvar pojasniti! Kaj naj storiva po vašem
mnenju?«

»Takoj morava o vsem Holmesa ob-
vestiti! To bo zanj oporišče, ki ga že tako
dolgo išče.«

Takoj sem šel v svojo sobo, da sem po-
ročal Holmesu o pogovoru tega jutra. Oči-
vidno je moral biti zadnji čas preobložen z
delom, kajti z Bakerske ceste sem dobil le
nekaj kratkih notic, v katerih o mojih poro-
čilih sploh ni bilo govora; celo naloga, ki jo
imam izvrševati v Baskerville Hallu, je bila
le površno omenjena. Brez dvoma potrebuje
vse svoje duševne moči za podjetje proti
oderuštvi.

Ali današnja novica mora vzbuditi nje-
govo pozornost in poživiti njegovo zanimanje.
Hotel bi, da bi bil tukaj...

Dne 17. oktobra. — Danes je lil ves dan
dež, šumel je v bršljanu stare hiše in kapljal
iz žlebov ob strehi. Mislim, da na ubeglega
kaznjena, ki blodi okoli po mrzlem močvirju
in nima kam pod streho. Ubogi revež! Kakor
strašno so bili njegovi zločini, trpel je in s tem
vsaj deloma zadostil. In potem sem mislil na

mogel molčati. In Grmek je v resnici odgovoril v »Narodu«, št. 211., in se pod svoj odgovor tudi podpisal. In kako Grmek opravičuje svoje ravnanje, uporabo tujega vodovoda tudi potem, ko se mu je naznanilo, da nima do istega nobene pravice in da naj prosj dovoljenja, ako že drugod ne more dobiti vode? On pravi, da je studenec last cele župnije, ker se plačuje z župnijskim denarjem, in zato ima seveda tudi učitelj Grmek kot župljan župnije Sora samoposebno pravico do župniškega vodovoda. Na ta klasičen dokaz Grmeku odgovarjamo, da po cerkvenih postavah, katere morajo tudi Grmeku, ki se na svoje župljanstvo sklicuje, svete biti, nima noben posamezen župljan pravice do lastnine in vporabe župne nadarbine; pa če bi tudi drugi župljani, ki so za župnišče kaj žrtvovali, imeli take pravice, jih nima Grmek, ki ni za župno nadarbo nič žrtvoval, pač pa ljudi hujškal zoper naredbe vrhovne cerkvene oblasti. Glejte doslednost in moštvo liberalnega učitelja! Najprej gre pred hotel »Union« sodelovat k poulični demonstraciji najnižje vrste zoper svoje katoliškomisleče stanovske tovariše, nekaj dni potem pa hoče imeti »kot ud katoliške cerkve« prosto vporabo župniškega vodovoda. — Da ne bo Grmek zopet kričal po »Narodu«, da se mu kot sorškem župljanu kratki vporaba župniškega vodovoda, mu bomo vso zadevo razložili po jako stari učni metodi imenitnega rimskega modrijana Seneka, ki pravi: »Longum iter est per praecepta, breve et efficacie per exempla.« (Senec. epist. 6.) Gospod učitelj Grmek; sedaj se v Sori popravlja in razširja šolsko poslopje, kjer boste, ako vam bo sreča mila, tudi Vi nekaj časa stanovali. K stroškom bodo pa prispevali ne samo prebivalci župnije Sora, ampak tudi oni iz Preske, Sv. Katarine in deloma iz Smlednika in Reteč. Pravico ondi stanovati bo imel po dosedaj veljavnih postavah, učitelj, v tem slučaju Vi. Toda po Vaših načelih nimate samo Vi pravice do uporabe šolskega stanovanja in vrta, ampak vsak davkoplačevalec občine Medvode, ker vsi ti bodo morali šolo plačevati. Pravico do uporabe šolskega stanovanja in vrta bode imelo še veliko več ljudi kakor do župniškega vodovoda, ker župnišče zida samo župnija Sora, šolo pa stavi vsa občina Medvode, ki je še enkrat tako velika kot Sora. Toda, g. učitelj Grmek, nikar se ne ustrašite teh posledic vaših načel! Zakaj, če boste na ta način oskodovali na Vašem stanovanju, to nič ne de; za to boste dobili nagrado drugod; Vi ste davkoplačevalec v kroninah, zastopanih v državnem zboru na Dunaju. Kot tak po svojih skromnih močeh prispevate tudi k zidanju in vzdrževanju državnih in deželnih poslopij. Ako bi torej kak občan iz Medvod hotel z Vami deliti Vaše stanovanje, saj imate po Vaših načelih kot avstrijski davkoplačevalec pravico do kateregakoli stanovanja v državnih poslopjih. Zakaj si ne bi prilastili ene sobe v učnem ministrstvu, do katere imate ravno toliko pravice, kakor do župniškega vodnjaka? Gospod Grmek, izbirajte, državna poslopja so last cele države, ker se plačujejo z državnim denarjem! — Ko smo tako Grmekova načela premotrili in pokazali na njihove posledice, mislimo da tudi Grmekov protektor pri deželnem šolskem svetu, vitez Kaltenecker, ne bo mogel Grmeku dati prav, razun ako ima o cerkvenem premoženju in pravicah podobne nazore, kakor jih ima sorški župljan in ud katoliške cerkve, učitelj Grmek v Sori.

— Iz železnikov. Svobodomislec Lenart Lotrič sedi navadno, kadar je v Železnikih, v prostorih c. kr. pošte ter med uradnimi urami pregleduje pošto upraviteljico M. in ji navdihuje svoje liberalne nauke, za katere je veliko bolj vsprejemljiva, kakor za pošto službo. Pe še drugi trije študentje zelo radi vznemirjajo gospico. Ljudje se sicer čudijo takim razmeram, gospodične pa zavidajo vpludno gospico, ki ima toliko častilcev. Posledice tega so pa, da pri tem trpi zaupanje v pošto službo, ker se zbirajo tam razni lahkomišelniki ljudje. Ako je treba narediti komu par črk na položnico ali pošto nakaz-

nico, zato ni časa, če je pa treba cele ure čenčati, zato je dovoli časa. Potem se pa gre pred časom na sprehod s študenti. Železniki imajo pač smolo s pošto. Dolgo časa smo potrpeali, enkrat je pa mera polna. Pošta naj bo to, kar mora biti, c. kr. urad. Če to ne izda, bomo šli po drugih potih do cilja. — Železnikarji.

Ljubljanske novice.

Ij Seja damskega veselčnega odseka »Ljubljane« je bila v soboto v predvorani »Uniona« tako izborna obiskana, kakor še nikdar prej. Požrtvovalne dame so z veseljem prihiteli, da postavijo svojo delo v službo slovenske pesmi. Odobrila se je od glavnega odbora sklenjena razdelitev. Navdušenje, ki vlada med damami za prireditve »Ljubljane«, nam je porok, da bo »Ljubljana« dne 6. oktobra imela lep uspeh!

Ij Odličan gost. V hotelu »Union« je ložiral včeraj knez Windischgrätz, ki ima posestva na Bledu.

Ij Nesreča na Južni železnici. — Vlak povozil dva moža. Na železniškem prelazu, preko katerega se gre iz Glince v Novo vas, se je v soboto proti polnoči zgodila grozna nesreča. Strojvodja brzovlaka Lanesi in kurjač Janež sta opazila stati na prelazu pri zaprtih prečnicah tri osebe in sluteč, da se je pripetila kakšna nesreča, sta vstavila vlak. Vendar pa nista v temi ničesar opazila in peljala naprej. Šele na kolodvorih, ko sta zadevo naznanila, so opazili, da je stroj ves krvav. Takoj so odšli poklicani faktorji na lice mesta, kjer se jim je nudi grozen prizor. Na mestu, kjer je bil prej obstal vlak, je bilo vse okrvavljeno, semintja so pa ležali odtrgani kosi človeškega trupla, polomljene kosti itd. Vse so, kolikor je bilo mogoče, pobrali in prenesli na pokopališče na Vič. V nedeljo jutraj so pa našli v jarku obprogi nekega ponesrečenca, ki je imel na glavi smrtno rano. Tudi tega so prepeljali v mrtvašnico na Vič. Kakor se je dognalo, sta prišla ponesrečenca, samski Anton Mulavec, rodom iz Šempasja in betoner Franc Pleteršek, rodom iz celjske okolice, — le-tega je vlak raztrgal, — v družbi še neke tretje osebe iz neke gostilne na Viču, na prelaz vračajočega se domov v Novo vas. Ker je prihajal ravno tovorniški vlak, so počakali, da je odšel, potem pa nič hudega sluteč, prekorčili prelaz. V tem trenutku je pa pripeljal mimo brzovlak, kateri je Pleterška raztrgal, Mulavca pa odbil. Tretji se je pravočasno rešil in se še ne ve, kdo da je.

Ij Prvi ženski pazniki v tukajšnji c. kr. jetnišnici. Danes sta nastopili prvi dve pomozni paznici svojo nelahko službo v ženskem oddelku tukajšnje c. kr. jetnišnice. V sedanjem, začasnem svojstvu imata dnevno 2 K 40 vin. — sta torej popolnoma jednaki začasnim moškim stanovskim tovarišem; čez leto dni zadovoljive službe pa bosta stalno nameščeni. S tem je storila ženska emancipacija zopet korak naprej.

Ij Občinski svet ima redno sejo jutri v torek, dne 17. septembra 1907 ob 6. zvečer v mestni dvorani z naslednjim dnevnim redom: 1. o podelitvi Matija Debeljakove ustave za dijake; 2. o imenovanju zastopnika mestne občine v nadzorovalni tehnični komite za osuševanje barja; o računskem sklepu in bilanci mestnega loterijskega posojila ter o računskem sklepu in bilanci amortizacijskega zaklada tega posojila za leto 1906; o prošnji avstrijskega društva inženirjev in arhitektov na Dunaju za subvencijo; o magistratovem dopisu glede dovolitve nagrad nekaterim mestnim uslužbencem za uspešno izvršeno revizijo psov v mestnem okrožju 1906; o prošnji začasnega magistratnega sluga Tom. Igliča za prispevek k stroškom za popravne njegovega kolesa; o prošnji magistratnega sluga Ant. Bizjaka za prispevek za nakup novega kolesa; o prošnji zadruga izvoščkov za ureditev tarifa; o delovanju gasilnega in reševalnega društva v II. četrtletju 1907; o računih o porabi raznih šolskih dotacij; o prošnji šolskega vodstva na Karolinski zem-

lji za dovolitev potnih stroškov k učiteljski konferenciji; o dovolitvi kredita za pokritje stroškov in za vzdrževanje I. razreda dekliškega liceja v dobi od 1. oktobra do konca letošnjega leta; o računskem sklepu mestnega vodovoda za leto 1906; o računskem sklepu mestne klavnice za leto 1906.

Ij Poseben razred za duševno nerazvite, slaboumne, vendar pa za pouk sposobne učence se namerava otvoriti v Ljubljani početkom oktobra. Misel je hvalevredna, ker taki otroci le ovirajo reden pouk in napredek v posameznih šolah.

Ij Blivši »Katoliški dom« je kupil danes na dražbi stavbenik gosp. Filip Supančič za 105.700 kron.

Ij Pismena maturitetna izkušnja jesenskega tečaja bo na I. državni gimnaziji 18. t. m., ustmena 19. t. m.

Ij Izgubila je neka dama srebrno verižico. Dobi jo pri slikarskem mojstru g. Lipovšku, Kongresni trg št. 16.

Razne stvari.

Grofica Montignoso in razžaljeni umetnik. Odvetnik pevcu Tosellia dementira vest o nameravani poroki z grofico Montignoso ter bo proti prvemu širitelju te vesti sodniško postopal. Kakor se vidi, je mladi pevec silno razžaljen ob podtikanju, da bi se poročil z grofico Montignoso, ki je že precej v letih. Saški dvor se ob pomanjkanju vseh pozitivnih vesti drži rezervirano.

Koze na Dunaju. Ta bolezen na Dunaju še ni ponehala. V soboto so bili naznanjeni oblasti zopet štiri novi slučajji.

Ameriško bogastvo je proračunano na 115 milijonov dolarjev. Od teh odpade 21 bilijonov na poljedelstvo, 13 na železnice, 7 na javna dobrodelna podjetja, električne železnice, električno razsvetljavo, vodovode, telefon, brzojav in kabel, 9850 milijonov je vloženih v industrijska in trgovska podjetja, 2016 milijonov v rudnike, 2 bilijona pa v zavarovalnice, skupaj torej 57 bilijonov dolarjev. Ostalih 58 bilijonov pa je naloženih v poljih, gozdih, posestvih v mestih in zasebnem premoženju.

Ogoljufan graščak. V okolici Poznanja sta se pripeljala nekemu graščaku dva mlada, elegantno oblečena gospoda ter se mu predstavila kot asesor in tajnik pruske naselbinske komisije. Izjavila sta, da sta prišla po onih 9000 mark, ki jih je bil graščak dolžan komisiji za plemensko živino. Ker ni imel graščak toliko denarja pri rokah, je prosil gospoda, naj se zadovoljita s 6000 markami; urednika sta bila zadovoljna, denar skrbno preštela in ga spravila. Ganjen vsled velike uljudnosti, ju je graščak povabil še na kozarec vina ter ju dobro pogostil, nakar sta se asesor in njegov tajnik odpeljala. Kmalu nato je graščak izvedel, da sta ga dva navihana pustolovca pošteno potegnila.

Koliko knjig je bilo natisnjenih odkar je iznajdena knjigotiskarska umetnost? Albert Cim piše v svoji nedavno izdani knjigi »Le Livre«, da je francoski učenjak Gabriel Piegnot v prvem četrtu minolega stoletja prvič skušal izračunati, koliko knjig je bilo izdanih izza iznajdbe knjigotiskarske umetnosti. Rezultat je bil nastopni: V prvem tiskarskem stoletju 1436—1536 je bilo natisnjenih 42.000 del; od 1536 do 1636—575.000; od 1636 do 1736—1.225.000; in od 1736 do 1822 pa 1.839.969 del. Po tem računu je bilo v vseh tiskarnah sveta v omenjeni dobi izdanih 3 milijarde 313 milijonov 764.000 zvezkov. — Od teh se je pa po mnenju Peignota ohranila le tretjina knjig, dočim sta se dve tretjini obrabili, oziroma poizgubili. Neki Američan je pred nekoliko leti izračunal, da se v vseh knjižnicah na svetu nahaja sedaj 3 milijarde 200 milijonov zvezkov.

Ameriško časopisje. V ameriških Združenih državah je sedaj okoli 25.000 časopisov, od njih 2500 dnevnikov; okoli 170.000 ljudi se preživja v Ameriki neposredno od žurnatike, a povprečni milijon jih živi posredno od nje. Ti časopisi nesejo njihovim izdajateljem in

založnikom prav lepo svotico, ali zato morajo oni tudi mnogo delati: vsako leto namreč ne izide nič manj kot osem milijard posameznih števil. Osem milijard — to znači: da pride na vsakega prebivalca (vračunivši ženske in otroke) vsako leto 100 števil in da pride vsak abonement na tri prebivalce. Množino ameriških časopisov razpravlja Linotyp-stroj; veliki časopisi imajo 30, 50 in celo 70 takih strojev.

IRIDENTOVSKÉ PRISMOJENOSTI.

Tržaški mestni svet je baje japonski pomorski godbi 13. t. m. dovolil promenadni koncert le pod pogojem, da ne igra avstrijske cesarske himne. Dejansko Japonci himne tudi niso igrali, vsled česar so Tržančani godbi priredili ovacijo. — Človek je v dvomih, koga bi imel bolj za prismojenega, ali Japonce ali Lahe. Od japonske strani pa je cela stvar tudi nečuvna netaktnost, ki v precej slabo luč postavlja novopečeno japonsko »kulturo«.

Telefonska in brzojavna poročila.

PROTI MLADOČEHOM.

Praga, 16. septembra. Pod predsedstvom mladočeha dr. Herolda se je tu vršil volilni shod, na katerem se je predstavil mladočeški kandidat Karbus za vinohradski okraj, na katerega je dr. Fort designiral. Na shod je prišel tudi radikalni protikandidat Choc, potem Klofač in še drugi. Mladočeh Mastalka je poročal o zadnjem državnozbornem zasedanju. Dejal je, da se bo razmerje Čehov do Beckovega kabineta izboljšalo, ker bo nova nagodba z Ogrsko gotovo boljša kot prejšnja. Pod Beckovim kabinetom bo gotovo napredovalo tudi vprašanje o notranjem češkem uradnem jeziku in o drugem češkem vseučilišču. Potem so jeli govoriti dugi mladočeški politiki, ki pa niso svojih poročil mogli dokončati, ker je Klofač s svojimi pristaši delal velik nemir, tako da je dr. Herold moral shod zaključiti. Konečno so se mladočehi in radikalci še stopili, Klofač bo sklical drug shod.

SHOD AGRARCEV.

Aus e g. 16. septembra. Shod agrarcev iz nemških alpskih dežel se je vršil tu. Predsednik poslanec Fuchs je povdarjal, da shod ni strankarski, ampak da so mu naloge le agrarne koristi planinskih dežel. Poslanec Steinwender je poročal o servitutah, Hagenerhofer o poselskem vprašanju.

MALI SPOPAD V TRSTU.

Trst, 16. sept. »Piccolo« poroča, da se je včeraj ponoči pred kavarno »Balkan« spopadlo nekaj socialnih demokratov in Slovencev. Prišlo je nato 40 policajev, ki so razgnali nasprotnike in dva zaprli.

TRŽAŠKI SVEDROVCI.

Trst, 16. sept. Včeraj ponoči so tržaški svedrovci vlomili v blagajno železniarske (vrčke Cramer & Schwarz v ulici Carducci, kjer so našli samo 68 K. V isti noči so vdrli v stanovanje nekega Kneza v ulici S. Eufemia 2 ter tam pokradli za 387 kron dragocenosti.

OSTRİ STRELI NA VOJAŠKIH VAJAH. — EN BATALJON RAZOROŽEN.

Karlovac, 16. sept. Med vojaškimi vajami XIII. armadnega zbora so pri nekem spopadu jele frčati od zemunskega domobranskega bataljona ostre kroglice proti pešpolku Cattinelli št. 96. Dve kroglici sta težko ranili dva vojaka, ubili enega desetnika in enega četovodjo, druge so pa letele mimo glav častnikov in polkovnika. Takoj se je vaja ustavila, častnikom zemunskega polka, ki je sestavljen iz Srbov, pa zapovedalo preiskati vojake. Častniki niso pri njih ničesar našli. Nato je general zapovedal polkom, da so obkrožili zemunski bataljon in je slednjega dal preiskati od častnikov 96. polka. Ti so pri štirih vojaki našli 17 obojev patron. Vojake so vkleinili in proti častnikom zemunskega bataljona uvedli

onega drugega — na moža, čegar obraz sem videl v kočiji, čegar postavo sem videl v mesečini na močvirju. Ali je bil tudi zunaj na dežju — nevidni ogleduh, mož teme?

Ko je nastal večer, sem oblekel deževni plašč in sem šel daleč ven na poljano, vso omehčano od dežja, in pustil sem dežju, da mi je lil v obraz, in vetru, da mi je bril okrog ušes. Bog bodi milostljiv onim, ki sedaj zaidejo v veliko močvirje, saj je že trdna zemlja skoro močvirje. Našel sem črno skalo, na kateri sem videl samotnega ponočnjaka; splezal na stmo pečino in sem gledal z višine čep turbno gričevje kroginkrog. Povsod sama pusta zemlja, dež in počasi se po nebu vozeči sivi oblaki. Daleč tam na levi sta se dvigala pol skrita v meglo oba vitka stolpa Baskerville Halla čez drevje; bila sta edina znaka človeškega življenja, kakor daleč se je videlo; edina bivališča daleč okoli so bile nerodne predzgodovinske kamenite kočje na po-bočjih holmov. Nikjer sledu o samotnem možu, ki sem ga videl tu preteklo noč.

Ko sem se vračal, me je dohitel dr. Mortimer v svojem vozičku. Vračal se je po slabi poljski poti s samotnega najemniškega dvorca Foulmire. Izkazoval nam je veliko pozornost in skoro ni prešel dan, da se ne bi oglašil na Baskerville Hallu in vprašal, kako napreduje poizvedovanje. Prosil me je nujno, naj stopim na njegov voziček, ker me je hotel na vsak način pripeljati domov. Bil je slabe volje in raztresen; raztresen pa zato, ker mu je izginil psiček, ki se je zatekel ven na močvirje in se ni več vrnil. Poskušal sem ga po svojih najboljših močeh potolažiti, pase sam nisem

mogel ubraniti misli na konja, ki se je pogreznil v Grimpersko močvirje, in ne verujem, da bi še kdaj videl svojega malega prijatelja.

»Oj, povejte, Mortimer,« sem vprašal, ko sva se pretresala po slabi poti, »pač ne bo kmalu človeka v tej okolici, kajne, da bi ga vi ne poznali?«

»Pač težko, res.«

»Ali mi morete potem povedati ime kake ženske, katere ime bi se začelo z začetnicama L. L.?«

Pomislim je nekaj časa in potem odgovoril:

»Ne. Nekaj ciganov in nekaj ljudi delavskega stanu je pač tukaj, o katerih ne morem nič gotovega reči, ali med kmečkim ljudstvom ali med izobraženci ni nobene, ki bi imela take začetnice. . . Pač, stoj! Čakajte nekoliko!« je nadaljeval po premoru. »Lavra Lyons — ta ima začetnici L. L. — stanuje v Coombe Tracey.«

»Kaj pa je?«

»Hči gospoda Franklanda.«

»Kaj? Starega Franklanda? Bojevitega zavijača zakonov?«

»Da, njegova. Poročila se je s slikarjem po imenu Lyons, ki je prišel sem na močvirje delat skice. Pozneje se je pa izkazalo, da je lump in jo je zapustil. Po vsem pa, kar sem slišal, ni bila vsa krivda na njegovi strani. Njen oče ni hotel storiti prav ničesar; poročila se je namreč proti njegovi volji in morda je imel še druge vzroke. Imela je torej precej težavno stališče proti staremu grešniku, pa tudi proti mlademu nič lažjega.«

»Od česa se živi?«

»Mislim, da ji je volil kako malenkost stari Frankland; mnogo tako ne more biti, kajti njegove lastne razmere so precej trhle. Četudi je bila morda tudi sama nekoliko kriva svoje nesreče, nikakor nismo mogli gledati, kako je prišla brez upa pod štiri kolesa. Ljudje tod okoli so se pečali z njenim položajem in nekateri so ji pomagali, da si je omogočila lasten zaslužek. Stapleton je storil nekaj, Sir Charles tudi; jaz sem tudi pridjal malenkost. Napravila si je pisalni stroj in sedaj se živi od prepisovanja.«

Hotel je še vedeti, zakaj sem ga vprašal, vendar se mi je posrečilo, da sem ga zadovoljil, ne da bi mu preveč povedal, kajti vsakomur nam res ni treba vsega zaupati. Jutri jutraj se bom napravil na pot v Coombe Tracey in če se mi posreči govoriti s to Lavro Lyons, gospo nekoliko dvomljivo glasno, prišli bomo enemu izmed toliko skrivnostnih dogodkov precej bližje. O sebi lahko rečem, da sem bil danes zviti kakor kača, kajti ko je postal dr. Mortimer le nekoliko preveč vsiljiv, sem ga vprašal, h kateremu tipu pravzaprav spada glava gospoda Franklanda. Posledica tega je bila, da ves čas vožnje, ki nama je še preostajala, nisem slišal drugega, kakor nauk o črepijah. Res, nisem živel zastopni leta in leta skupaj s Sherlockom Holmesom!

Od danes imam zabeležiti samo še eden pripetljaj. Pravkar sem se namreč razgovarjal z Barrymorejem in pri tem sem dobil v roke karto, ki mi bo gotovo imenitno služila, če le pride pravi trenutek.

Mortimer je ostal pri nas pri večerji in po obedu sta igrala z baronetom ecarté. Jaz

sem šel v knjižnico in sem naročil Barrymoreju, naj mi prinese tja kavo. Ker je bila prilika ugodna, sem jo porabil, da sem ga nekaj stvari vprašal.

»No?« sem vprašal. »Ali je vaš vrli sorodnik odšel, ali biva še na močvirju?«

»Ne vem, gospod. Prosim pa Boga, da bi odšel, kajti spravi naju je v silno zadrego. Ničesar nisem več slišal o njem, odkar sem mu nesel hrano, in to je bilo pred tremi dnevi.«

»Ali ste ga videli takrat?«

»Ne; ali hrane ni bilo več tam, ko sem šel prihodnjič tja.«

»Torej je moral biti gotovo tam?«

»Tako mislim; sicer bi pa bilo tudi mogoče, da bi vzel jestvine oni drugi.«

Ravno sem hotel nesti čašo k ustnicam, a sem se ustavil na pol poti in sem debelo gledal Barrymoreja.

»Oni drugi? Vi veste torej, da je še nekdo tam?«

»Da, gospod! Še nekdo je na močvirju.«

»Ali ste ga videli?«

»Ne.«

»Kako pa veste?«

»Selden mi je pravil; en teden bo tega, morda tudi nekoliko več. Tudi ta se skriva, a ni ubegli kaznjencev po vsem, kar sem slišal o njem. Ni mi všeč, gospod doktor — odkrito vam moram reči, da mi stvar nikakor ni všeč.«

Naenkrat je zvenela čudna resnoba iz tona, v katerem je govoril Barrymore.

(Dalej.)

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

prilporeča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izberne

2469 180-38

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

preiskavo. Nato so se vojaške vaje XIII. zboru odpovedale.

ZOPET DVA VLAKA TRČILA.

Boston, 16. septembra. Pri Kanaanu (Newhamshire) je trčil z izletniki napolnjen ekspressni vlak v tovorni vlak. Dvajset mrtvecev, večnoma žensk, so že izvlekli izpod vlakovih razvalin. Štirideset ljudi je lahko ranjenih.

Velik uspeh! : : : : : Nepričakovan učinek!

1000 in 1000 dam in gospodov, med temi umetnice svetovne slave, kot **Emmy Destinn**, kr. pr. dvorna operna pevka v Berlinu, **Gabr. Horvath**, kr. operna pevka v Pragi, **Marija Ziegler**, operetna pevka v Novem Yorku; veliko število **zdravnikov**, ki se odlikujejo na kosmet. polju, potrjujejo, da je **Feigl-ov**

Manol

milo brez sode

edino in doslej nedoseženo sredstvo v dosegu čiste, cvetoče polti, brez peg, lišajev, agrcev.

Manol se dobiva v škatljah po **K 1**—, **K 2**— v lekarnah, drožerijah in parfumerijah.

Čudovito velik promet. Povsod sijajno uvedeno.

Glavna zaloga: **Fran Vitek in drug.**

Praga, Vodičkova ulica 548.

V Ljubljani se dobiva pri **A. Kancu** in **Ant. Korbarju**, drožeriji. 568 25—22

2111 1—1

Regina Levičnik, okrajnega sodnika vdova, javlja v svojem in vseh sorodnikov imenu pretužno vest, da je njen nad vse ljubljani sin, gospod

Peter Levičnik
c. kr. avskultant

dne 14. septembra ob 6. uri popoldne v 31. letu svoje dobe po dolgotrajni in mučni bolezni, previden s sveto-talstvi za umirajoče, mirno v Gos-podu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 16. sep-tembra, ob 1/2 6. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje mestno pokopa-lišče.

Svete maše zadušnice se bodo služile v farni cerkvi.

Škofja Loka, 15. sept. 1907.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

Katoliška Tiskarna

prilporeča raznovrstne

vizitnice

po naki omi

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za **bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-lume, albe, korsetlje, prte** itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-vila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni bandera in vse druge obleke.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih exirati na domačo tvrdo ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje cene, satrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se prilporeča 2803 26—33

Ana Hofbauer,

Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode

v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Zahvala.

Povodom mojega imenovanja častnim kano-nikom stolnega kapitlja ljubljanskega mi je došlo od raznih strani od mojih prijateljev in znancev toliko čestitk, da mi ni mogoče zahvaliti se vsa-kemu posebej za to pozornost; zato izrekam vsem tem potom svojo dostojno in prisrčno zahvalo.

Matija Erjavec

2109 1—1

Častni kanonik in dekan vipavski

Zahtevalte „Slovenca“ v vseh go-stilnah! — Zahtevalte „Slovenca“ na kolodvorih!

MEŠARSKI VAJENEC

k bi imel veselje do mesarske obrti, pošten in priden, se sprejme. Kje, pove iz prijaz-nosti upravništvo tega lista. 1968 11

Pošten, priden, ročen 19.9 15

mesarski pomočnik

katere se na razsekavanje dobro raz-ume, kakor tudi pri feletih in pre-šičih vsega dela vajen

se sprejme s 1. oktobrom.

Kje, pove iz prijaznosti upravništvo tega lista.

20 izvežbanih

dobrih zidarjev

se sprejme takoj v delo, katero traja do zime, proti dogovorjeni dobri plači.

Oglaš naj se v **Predovičevem selu, občina Moste pri Ljubljani.**

Fran Pregelj,

stavbenik.

2045 3

Pozor klobučarji!

Zaradi preselitve se takoj proda pod ugodnimi pogoji

klobučarska trgovina

z vso opravo in potrebščinami na najboljšem prostoru v **Rudolfovem**. Promet velik in zanesljiv. Na razpolago je zraven prodajalne tudi **stanovanje** v isti hiši. — Natančneje pove **Martinia Frančič v Rudolfovem**. 2065 5—3

Za šolsko mladež

največja izbira **oblek za dečke, površnikov, jopičev, dežnih ovratnikov** že od **gld. 2.50** naprej.

Istotako tudi: **Obleke za deklice, kostumi, jo-piči, paletoti, plašči in dežni plašči** že od **gld. 2.50** višje. Nizke cene brez konkurence!

2092 3—2

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović.
Ljubljana, Mestni trg 5.

C. in kr. dvorni založnik in papežev dvorni založnik

1000 52—7

lekarnar Piccoli, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, prilporeča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup, najskrbneje prirejen iz aromatiških gorskih malin, je izredno čist izo-delek, neprekosljive kakovosti; pomešan z vodo da prijetno in žel-gasečo pijačo. — Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1.50, zaboj s 25 steriliziranimi steklenicami, katere se ne pokvarijo, franko zavojnina à K 1.30 iz Ljubljane. Poštni zavoj, neto 3 kg, franko za-vojnina in poština K 5.—. Razpošilja se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in 100 kg. 1 kg stane 1 krono.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nerovne osebe, blede in slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena polliterska stekl. 2 kroni. Poštni zavoj s 3 steklenicami K 6.60 franko zaboj in poština.

Tinktura za želodec je želodec krepljivo, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vin.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnic:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do 4 1/2 %.

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglašila za subskripcijo deležev snuječe se »Hotelske družbe z omenjeno za-vezo Triglav« po kron 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond:
K 200.000.

Podružnice:

Praga s menjalicami: Oraben 25, Mala stran, Mest. ulica 17, Baden, Brno, Oolka Lipa, Oolka Kamalen, Moravski Zumberg, Nödling, Novi Jilka, Plzen, Svltava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborskegasse 4, III. Ungargasse 77 (vegal Rennweg), III. Lö-wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstr. 32, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 92, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 27.

Menjalnična delniška družba 45 150—119

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 20.000.000. Reser. zaklad K 8 500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

isrebanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.

Od shoda svobodnih, mislecev.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Dne 13. septembra so se odpeljali svobodomisleci na husitsko božjo pot v Tabor priporočili se husitskemu poglavarju in poživavcu Janu Žižku. VBenešovu jih je pozdravil Nemec, ki je omenil, da se v tem mestu še danes vidijo razvaline samostana, ki so ga Husiti izropali in požgali ter redovnike pomorili. Želi svobodomislecem, da bi tudi oni po tem sijajnem zgledu čimnaboj prospevali in na enak način pokončali mračnijaštvo in nazadnjaštvo, posebno pa klerikalizem, ki je njih središče, tako, da od vsega klerikalizma ne ostane nič drugega, kakor razvaline, podobne razvalinam benešovskega samostana.

Po tej vspodbudni pridigi so se peljali svobodomiselni romarji dalje do Tabora. Tam so šli pred spomenik krvavega husitskega poglavarja Žižke, ki je bil tak svobodomislec, da je vsakemu črepijo razbil, kadar ni hotel biti iz keliha obhajen, in tam je tudi Slovenec pleskar Höller z Nabrežine v par besedah, ki naj bi pomenile »govor«, izjavil, da se hočejo slovenski svobodomisleci tudi ravnati po čednostnih zgledih sv. Žižke. Nato so šli jesti. Po kosilu so pa pobožno obiskali Kozji Grad, kjer je baje Hus pridigal. Z veliko civilno pobožnostjo so častili Kozji Grad. Potem so pa šli počastit husitske relikvije v mestni muzej, stare kije, čelade, cape, škornje itd., ki so jih z velikim spoštovanjem ogledovali.

S tem romanjem se je končal shod svobodomislecev.

Demonstracije v Trstu.

O barbarskih demonstracijah socialnih demokratov v Trstu se nam še piše: V petek so priredili socialni demokrati protestni shod pod geslom: »Kruh in delo«. Shoda samega, na katerem sta govorila tržaška poslanca Chiussi in Pagnini, se je udeležilo samo okoli 200 socialnih demokratov. Po shodu so priredili pomnoženj s pouličnimi elementi manifestacijo na Velikem trgu, kjer sta množico hujkala demokratična poslanca Chiussi in Fittoni. Posledica tega hujkanja se je pokazala. Sodruga je začela manifestirati po slavnostnem socialističnem receptu. S krikom: »Pane e lavoro in petiem socialističnih pesni so napadli mestno hišo in kavarno degli Speechi. Četa državne policije pod vodstvom policijskega poročnika je sicer za trenutno izpraznila Veliki trg, a kmalu se je pokazalo, da njih moč ne zadostuje. Policija se je morala umakniti druhali, ki je tačas narasla na tisoče. Nato so socialisti nadaljevali po ulicah svoje kulturno delo. Napadali so po vrsti vse javne lokale in razbijali okna. Tako so tudi napadli borso in pri cerkvi sv. Antona Novega so pobili vsa okna v zadnjem traktu. Policija je pred demonstranti bežala. Slednjič so napadli kavarno italijanskih irendentov in Narodni dom. V trenutku so bile vse šipe v kavarni Narodnega doma razbite. Kamenji v teži do dveh kilogramov so se valjali po podu kavarne. Policije seveda ni bilo niti blizu. Vendar so se Slovenci iz Narodnega doma sami demonstrantom postavili v bran in v trenutku je socialistična sodrga bežala pred slovenskimi pestmi. Ko je bil že popolnoma mir, je prihitela policija, da varuje Narodni dom, a ni imela drugega opravka, kot da je odpeljala v zapor obskuren individuum, katerega so Slovenci vieli. Pozneje je patruliralo tudi vojaštvo po ulicah. V kuhinjo kavarne Narodnega doma je priletel kamen v velikosti otročje glave in posnel kuharju čepico z glave. Čuditi se moramo, da se ni pripetila kaka večja nesreča. Ne vemo, ali je sredstvo, napadati kavarne in božje hrame, dobro k doseženju »dela in kruha«.

Tržaški župan vitez Sandrinelli se je 14. t. m. podal k vodji namestništva grofu Schaifgotschu, da protestira proti pestovanju policije, ki pri socialnodemokratski demonstraciji 13. t. m. ničesar ni storila, da bi varovala življenje in imetje meščanov pred drhaljo. — Treba topot priznati, da je policija posegla prepozno vmes in brez posebne energije. Še le proti koncu je zaprla 30 barab, ki bodo tožene upora, javnega nasilstva in upornosti proti policijskim organom. Samo pri kavarni »Specchii« je drhal napravila 2000 K škode. Pokradili so neznansko mnogo kavarniškega namizja. V kavarne in restavracije so socialnodemokratski apaši metali kamenje, železo, vijake itd. Iz »Narodnega doma« so morali baje na sodrgo streljati s samokresi, da so jo pregnali. Oškodovani meščani nameravajo za odškodnino tožiti policijo, ki je za obhod vedela, pa ga ni zabranila. — Nam je postopanje tržaške policije res neumljivo. Zdi se, da nekateri krogi zasledujejo politiko nahujskovanja ene stranke na drugo, da se medseboj požro. Jako težavna in brezuspešna procedura, vsaj v Trstu.

Iz naših zdravilišč.

Toplice na Dolenjskem. Sezona se nagiblje h koncu in število gostov se krči od dne do dne. Dasi je bilo doslej okoli 150 tujcev več kot lani, je vendar splošno število premajhno glede izredno zdravilne vode in prijetne lege tega našega glavnega zdravilišča v deželi. Vseh bolnikov, ki so uporabljali kopele, je bilo nekaj čez tisoč. Natančno število bomo priobčili šele ob sklepu sezone. Po tisknem zdraviliškem redu, ki visi na steni »knežje kopele«, traja sezona do 15. oktobra. Ako pa ni toplicarjev, se zatvori koncem sep-

tembra. Vreme je zdaj tako prijetno, da se brez skrbi pride kopat, kdor doslej ni utegnil ali kdor namerava drugič priti in še kakih sedem ali deset kopeli vzeti. Kogar pozimi lomi revmatizem, je dobro, da se temeljito zavaruje. Kdo ve, kako kruta zima nas čaka. Tudi maser Mežik je še tukaj. Čez zimo se bo nastanil in ljubljani in bo izvrševal masiranje. Ker je zelo spreten in obenem skromen v zahtevah, ga priporočamo tako čislanim zdravnikom kakor bednim pacientom. Izmed tu bivajočih toplicarjev omenjamo dva višja častnika, dalje prokurista hotela Sacher na Dunaju g. Schuster, dr. Mauringa, g. Zorca s sinom Vinkom iz Ljubljane, potem župana Margona s Pivke in Tršana iz Šmartna. Te dni sta prišla ogledat znamenite Toplice župana Stanonik iz Horjula in Val, Rihar iz Polhovca gradca. Za drugo polovico septembra pričakujemo še mnogo zakasnenih gostov. Ugodno je sedaj kopanje, ker niso prostori tako zasedeni, kakor ob višku sezone. Tudi cene so nižje in ne zgodi se, kakor je omenil šaljivec, da se v Toplicah tajajo tudi kronce v žepu. Toplicarji lovci tudi lahko puške s seboj prinesejo in za kratek čas na lov gredo. Skratka: Kdor je letno dobo zamudil, naj se sedaj potruži za nekaj dni v Toplice. Dobro počutje pozimi ga bo obilno nagradilo.

Velika rudniška nesreča.

Forbach (Loterinsko), 16. septembra. V rovu Merlenbach se je vsled eksplozije plinov 15 delavcev ponesrečilo. 12 je baje mrtvih, 3 hudo ranjenih. Dodatno se poroča, da so umrli le štirje rudarji, trije pa da so težko ranjeni. Mrtveci so grozno razmesarjeni.

Štajerske novice.

Š Afera dr. Benkovič—dr. Janko Sernec v prvi luči po zapisnikih. Dne 25. avgusta t. l. se je vršil shod S. K. Z. v Št. Juriju na j. ž., na katerem je državni poslanec dr. Benkovič med drugim dokazoval zvezo »Narodne stranke« s socialdemokracijo in »Štajercijanci« za časa volitev. Tega shoda se je udeležil tudi g. dr. Sernec, zdravnik v Celju, ki je cel čas govornika motil z medklici in je gorj v navedenem trenutku zaklical: »Saj se je tudi on (dr. Benkovič) trikrat dol (ali gor) peljal!« S tem je menil reči, da je tudi dr. Benkovič trikrat beračil za glasove socialdemokratov, oziroma štajercijancev. O tem se je namreč že med volitvami in pozneje pisalo v »Narodnem Listu« in »Domovini«, zlasti o zvezi s hrastinskimi Nemci, o pohodih dr. Benkoviča v Hrastnik, četudi on še do danes ni bil v Hrastniku. Na ta medklia je dr. Benkovič zaklical dr. Serneca, da je nesramni lažnjivec dokler svoje trditve ne dokaže. Seveda dr. Benkovič teh besed na shodu ni hotel preklcati. G. dr. Sernec je zahteval na to po svojih pričah zadoščenje za to žalitev. Dr. Benkovič pa je po svojih zastopnikih g. dr. Lud. Filipiču in prof. Fonu izjavil, da obžaluje žalitev v »Slov. Gospodarju« in »Nar. Listu«, ako dr. Sernec istotam izjavi, da s svojim medklicem g. dr. Benkoviču ni hotel očitati nepoštenosti v političnem delovanju, kakor je on (dr. Benkovič) medklia razumel. Toda zastopniki dra. Serneca so odklonili to poravnajo, češ, da g. dr. Sernec ničesar ne preklči in da njegove besede ne vsebujejo nič razžaljevega; zahteval je tudi, da naj dr. Benkovič svojo žalitev pred farno cerkvijo dá preklcati. Dr. Benkovič je tako poravnajo odklonil. Nato je zastopnik g. dr. Janko Serneca, dr. Benjamin Ipavic s pismom od 3. t. m. pozval dr. Benkoviča, naj dá brezpogojno zadoščenje, sicer naj novo imenovani zastopniki določijo kraj, čas in orožje. Dr. Benkovič je nato odgovoril, da je edini način poravnave že ponudil in da seveda izključuje dvoboj. Dne 13. t. m. zvečer je bil dr. Benkovič v odlični družbi v hotelu »Grič« na Catežu, ko nenadoma vstopi g. dr. Sernec, držeč roko v desnem žepu. Dr. Benkovič je takoj uvidel položaj, stopil v pozituro za stolom in vprašal dr. Serneca, kaj namerava, kaj ima v desnem žepu. Dr. Sernec pozove dr. Benkoviča, naj preklči žalitev; v istem hipu dr. Benkovič dvigne stol, da bi se branil, dr. Sernec udari čez stol z nekim orožjem — menda bič — dr. Benkovič priskoči in skuša orožje izviti; pri tem dobi dr. Sernec par udarcev s pestjo v obraz, na kar se po kratki kontroverzi odstrani. Vložena je zoper dr. Serneca kazenska ovadba radi prestopkov lahke telesne poškodbe in žaljenja časti pri okrajni sodnji v Kostanjevici. Dostavek: Občinstvo samo naj sodi, kdo se je prav obnašal; zavratni napad dr. Serneca se sam dovolj obsoja. »Narodna stranka« na Štajerskem ima zaslug, da se je v politični boj zaneslo psovanje in celo orožje. Dr. Janko Sernec je namreč eden soustanoviteljev Narodne stranke, kateri je s svojo nerodnostjo, nervoznostjo že marsikaj pokvaril. Tak napad so prav lep preludij za »skupno« in složno delovanje na narodnem polju, katero imajo narodnjaki vedno na jeziku, v dejanju pa kažejo vse kaj drugega.

Š Shod »Slov. kmečke zveze« v Slatini se je zadnje nedeljo jako lepo izvršil ob obilni udeležbi. Shod je vodil podpredsednik S. K. Z. Fr. Mlakar iz Hošnice in v svojem govoru poljudno razložil naš kmečki program. Župnik Gomilšek z Medvedovega sela je navzočim razložil, kako potrebna je vsem kineom narodnopolitična in gospodarska izobrazba, katero bi si naj pomnoževali posebno tekom prihodnje zime. Povdarjal je tudi, kako poguben je za slov. kmečko ljudstvo liberalni program »Narodne stranke«, program svo-

bode in napredka. S. K. Z. s katoliško-narodnim programom zagotavlja edina našemu ljudstvu resničen napredek v vsakem oziru. Nato so bile prečitane resolucije: 1. Poslanec S. K. Z. se izreče zaupanje, zlasti našemu poslancu dr. Korošcu. 2. Dr. Ploju shod izreče nezaupnico, ker je obrnil hrbet S. K. Z., ki mu je pomogla do mandata, zato tirja, naj odloži svoj državnozbornski mandat. 3. Z Ogrsko se naj sklene pravična nagodba. 4. Meje naj tudi v bodoče ostanejo zaprte uvozu tuje živine. 5. Slov. deželnozbornski poslanci se pozivajo, naj v bližnjem zasedanju najodločneje nastopijo za takojšnjo otvoritev slov. kmetijske soke. Ako se jim ne ugodí, naj začnejo z obstrukcijo ali pa naj zapuste dež. zbor. Na shodu je bilo navzočih nekaj pristašev Narodne stranke, med njimi propadli kandidat Vinko Žurman in študenta dr. Kidrič in Pažon. Dr. Kidrič hoče ugovarjati prvima dvema resolucijama in prati uskoka dr. Ploja. Predsednik Mlakar dá vseh 5 resolucij na glasovanje, ki so bile sprejete; nasprotnih je bilo le 5 bornih glasov. Dr. Kidrič trdi, da dr. Ploj ni bil kandidat S. K. Z., nakar mu Mlakar in Gomilšek dokažeta, kako se je Ploj prijavil S. K. Z., je ostal na nje programu kandidat in poslanec. Narodni strankarji globoko povesijo osramočeni svoje nosove. Soglasno je bil izvoljen župnijski odbor S. K. Z. Konečno je v navdušenih besedah vrli g. Mlakar zaključil zborovanje, ki je pristaše S. K. Z. znova navdušilo za organizacijsko delo, nasprotnike pa osmešilo in esramotilo. Živelj vrli slatinski kmetie in mladenci!

Š Shod na Ponikvi, katerega je priredil državni poslanec dr. Korošec, so hoteli motiti nekateri liberalci iz Št. Jurja pri Celju. Dr. Korošec jim je zaprl sapo s poštenim odgovorom. Ljudstvo se je zgražalo nad njih postopanjem, posebno nad postopanjem učitelja Kozara. Poročilo g. dr. poslanca je bilo splošno odobravano. Ko so to videli liberalci so zginili ali pa utihnili. Shodu, ki je bil dobro obiskan, je predsedoval vrl kmet Jakob Vrečko.

Š Slovenska kmečka zveza je imela večeraj več shodov.

Š Ker je premaknil mejnike, so prisodili v Mariboru 53-letnemu posestniku Jožetu Iglarju iz Boč dvomesečno ječo.

Š Pasivna resistenca. Mariborski železničarji so jako nevoljni na sodruga voditelje na Dunaju, ki so si prilastili vodstvo že pol leta nameravane pasivne resistence. Železničarji opozarjajo, da so kol, ko se je pričelo gibanje za pasivno resistenco, socialno-demokratski voditelji zvišali prispevke za strokovno glasilo, a zamudili so najugodnejši čas; namreč cesarske vaje. Železničarji so zato nevoljni na rdeče voditelje. Dne 22. t. m. je napovedana skupna konferenca delegatov v Mariboru.

Š Slovenci v Mariboru. »Marburger Zeitung« ne verjame, da stanuje v Mariboru 4.062 Slovencev, kakor smo mi svojčas navajali v našem listu, češ, da ni bilo pri zadnjih državnozbornskih volitvah niti nekaj tucatov slovensko-narodnih glasov. Nas to nič ne briga. Zadnje oficielo ljudsko štetje je izkazalo, da biva v Mariboru 4.062 oseb, ki so izkazale slovenski občevalni jezik.

Š Štajerski deželni zbor se odprl danes, dne 16. t. m. Ako reši v treh, oziroma štirih tednih svoj spored, ne bo več sklican spomladi. Deželni zbor se bo pečal predvsem z računskim zaključkom za leto 1907 in pa s proračunom za leto 1908. Ker deželni zbor 23. marca ni bil zaključen in se je zasedanje le odgodilo, prične deželni zbor takoj delati, ker mu ne bo treba voliti nanovo odsekov. Vlada še ni sankcioniral spomladi sklenjene postavne o občinskem volivnem redu, vlada tudi ni odobrila postavne o varstvu planin in je predložila deželnemu odboru glede na to vprašanje nov zakonski načrt.

Š Nedostajki na progi Zidan most—Zagreb. V Dobovi pri Brežicah so pokopali dne 12. t. m. župana Zaica, ki je skočil iz vlaka na Dobovi, kjer ni obstal vlak, dasi bi bil moral obstati. Železi bi bilo, da napravi Južna železnica red na progi Zidan most—Zagreb. Od majnika letos je že trikrat bila tako pokvarjena lokomotiva na tej progi, da so morali potniki čakati na pomožno lokomotivo iz Brežic ali pa celo iz Zidanega mostu, da je vozil vlak dalje.

Š Nagle smrti je umrla v Mariboru 95-letna vdova Terezija Glančnik.

Š Na gostilničarskem shodu v Mariboru je predlagal gostilničar Roschanz, naj bi gostilničarji snovali lastne pivovarne, da morejo nastopiti proti kartelu pivovarjarjev.

Š Provizorični učitelj na celjski državni gimnaziji je postal kandidat Engelbert Macher.

Š Mariborski žepni tatovi pridno delajo. Dne 14. t. m. sta bili okradeni dve viničarki.

Š Surov sin. Svojo mater je udaril z lopato dne 30. julija 32-letni viničar Franc Potočnik in jo lahko poškodoval, ker je mati z roko zadržala udarec. Surovemu sinu so prisodili v Mariboru trimesečno ječo.

Š Instrukcijski tečaj za organiziste se prične v ponedeljek, dne 23. septembra v prostorih »Katoliškega delavskega društva«. — Kdor se ga želi udeležiti, naj to naznani g. H. F. Troppu.

Š Štiri prste odsekala je žaga v Sv. Lovrencu žagariju Andreju Grobelnik. Ponesrečenec ima skrbeti za ženo in za otroka.

Š Nove zvonove v Hajdini blagoslovi dne 29. t. m. prevz. knezoškof lavatinski dr. Mihael Napotnik.

Š Ker je nevarno poškodoval pismošo Heršica iz Mihovcev, so prisodili 27-letnemu

posestnikovemu sinu Bratuši dvomesečno ječo.

Š »Zaklad« v Mariboru dne 22. septembra t. l. »Slovanska čitalnica« in »Bralno društvo Maribor« priredita dne 22. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma« igro »Zaklad«, narodni igrokaz v štirih dejanjih, spisal Ksaverij Andrejev. Vstopnice se prodajajo v nedeljo dne 22. t. m. od 2.—3. ure popoldne v čitalniških prostorih. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer. Začetek ob 8. uri zvečer. Med dejanji svira sl. veteranska godba mariborska. — Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Socialne stvari.

Koledarček avstrijskega krščanskega delavstva (Taschenbuch für die christlichen Arbeiter Österreichs für das Jahr 1908). Pravkar je izšel že deveto leto koledarček za leto 1908 avstrijskega krščanskega socialnega delavstva. Obsega poleg koledarja delavski program, statistiko delavske organizacije, seznam kršč. delavskih društev in dva članka. Prvi članek se peča z naukom, ki so ga dale zadnje državnozbornske volitve in obsega sledeče: Predpogoji za ustanovitev strokovnih organizacij, kako se ustanovi strokovna organizacija, ustanovitev plačilnice oziroma krajevni karteli, ugovori strokovni organizaciji, strokovno časopisje, centralne organizacije, ustanavljajte delavska društva, deželne zveze in državna zveza, socialna du-najska delavska šola, zaupniki, časopisje, mladeniška organizacija. Drugi članek razpravlja o državnozbornskih volitvah, o agitaciji in o podrobnem delu državnozbornske agitacije in organizacije. Krščansko socialnih delavskih društev je v Avstriji 650 z 1202 organizacijskimi skupinami. Delavskih glasil je nemških 13, 2 češki, 1 poljsko, 2 slovenski (»Naša Moč« in Primorski list) in 1 italijansko. Koledarček priporočamo. Stane vezan 1 komad 72 vinarjev. Naroči se v patoliški Bukvarni v Ljubljani.

soc. Občni zbor »Strokovnega društva delavstva Kranjske industrijske družbe« s sedežem na Savi je v nedeljo sklepal na Jevorniku o izpremembi društvenih pravil. Otvoril in vodil je zborovanje novi društveni predsednik Weber, ki naglašja v svojem govoru, da hoče v prosepah strokovnega združevanja zastaviti vse svoje moči. Zborovalci so na to soglasno odobrili predlagane izpremembe, ki so bistveno sledeče: Društvo raztegne svoj delokrog po vseh avstrijskih kronovinah, kjer obstoje podjetja »Kranjske industrijske družbe« in se zato izpremene pravila v tem zmislu, da sme društvo osnovati krajevne skupine. Nadalje se črtajo vsa določila društvenih pravil, ki govore o častnih članih, ki jih na demokratični podlagi osnovana delavska društva prav nič ne potrebujejo. Po sklepanju o izpremembi pravil govori predsednik Weber o potrebi strokovne delavske organizacije. Vsak zavedni delavec mora biti član naše organizacije. Po predsednikovem govoru razpravlja Moškerc o draginji in o pripomočkih proti njej. Proti združenemu kapitalu je potrebno, da nastopi združena delavska moč. Nadalje govori o delžnostih v strokovni organizaciji združenih delavcev, odbornikov in računskih pregledovalcev. Čebulj govori o nujni potrebi, da se delavci zavedajo in pristopajo k strokovni organizaciji. Nato zaključil predsednikov namestnik Krivec lepo uspelo zborovanje.

Zahvala.

Slavna bratska društva!

Podpisani odbor izreka tem potom vsem slavnim društvom in sicer: Rokodelsko bralno društvo Tolmin, tržaškemu in prvaškemu »Sokolu«; pevskim društvom: »Lira« Kamnik, »Ilirija« Trst, »Košana« Košana, »Vele-sila« Skedenj, »Danica« Kontovelj, »Skala« Sv. Križ, »Nabrežina« Nabrežina, »Zarja« Kopriva, »Dom« Repentabor, »Zvon« Opčina, »Kolo« Trst, »Ljubljana« Ljubljana, »Naprej« Dornberg, »Richenberg« Richenberg, »Brje« Brje, »Adrija« Barkovlje, »Draga« Ortek, »Ladija« Devin, »Slovan« Padrič, »Slava« Sv. M. Magdalena sp., »Višava« Konkoneli, »Zorislava« Sežana, »Divaški rodoljubi« Divača, »Lipa« Bazovica, »St. Andrež« St. Andrež, »Vipava« Miren, »Del. podporno društvo« Trst, »Tržaško podporno in bralno društvo« Trst, Delavska narodna organizacija Trst, Prostov. ognjeasno društvo Sežana, »Akad. ferijalno društvo Balkan«, Trst, naj-srečnejšo zahvalo, da so prihitela na našo narodno slavnost in s tem primogla, da je naš praznik tako veličastno uspel.

Obenem se zahvaljujemo vsem rodoljubom, koji so nas podpirali, zlasti gospodu Malalanu na Opčinah, za les; občini Nabrežina za zastave in sploh vsem, ki so prav z bratsko ljubeznijo stali ob naši strani.

Mili rojaki, hvala vam vsem, ki ste našemu milemu narodu omogočili ta slavnostni dan, koji ostane še v sivi starosti vsem v naj-svetejšem spominu.

S tem dnem smo ojačili naše narodne vrste, pokrepčali ljubezen do naše svete, rodne zemlje, za katero so se bojevali naši pradedje. Hvala vam, hvala mili bratje! Ojunačeni bodemo bili vse boje, nevstrašeni stopali dalje po oni poti, ki nas vodi: do omike in svobode!

Za pevsko društvo »Hajdrih« na Proseku

Drago Komac
predsednik slav. odbora.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

je sprejela s 1. septembrom t. l. sledeča dela
v komisijsko zalogo:

- Wolf-Cigale**, Deutsch-slovenisches Wörterbuch. Laibach 1860. 2 zvezka. XIII + 2012 strani. Znižana cena, broš. K 5.—, vez v 1/2, usnje K 10.—.
- Wolf-Pleteršnik**, Slovensko-nemški slovar. Ljubljana 1894/5. XVI + 883 + 998 + IX strani, 2 zvezka. Znižana cena, broš. K 16.—, v 1/2, usnjatih vezavah K 22.—.
- Verhovec, I. Professor**, Die wohlhlöbl. landesfürstl. Hauptstadt Laibach. Kulturhistorische Bilder aus Laibachs Vergangenheit. Laibach 1886. Mit 1 Plane der Stadt Laibach vom J. 1745. — 213 strani. K 250. Izorno kulturno-zgodovinsko delo, do sedaj še malo znano, ker je izšlo v samozaložbi pisateljevi.
- Verhovec, I. profesor**, Dve predavanji o ljubljanskih pokopališčih. Ljubljana 1901. 23 strani, K —60.
- Vrhovec, I. Professor**, Die Pest in Laibach. Nach Archivalien des Laibacher Stadtarchives. Laibach 1899. — 33 strani. K —60. — Der schwäbische Chronist Burghardt Zink und eine interessante Schule zu Reifnitz in Unterkrain. Laibach 1900. — 16 strani. K —60.
- Schumi, Fr.**, Urkunden- und Regestenbuch des Herzogtums Krain. I. Band. 777—1200. Laibach 1882/3. — 210 strani. Znižana cena. K 250. — II. Band. 1200—1269. Laibach 1884 u. 7. — 470 strani. Znižana cena. K 250.
- Schumi, Fr.**, Archiv für Heimatkunde. Geschichtsforschungen, Quellen, Urkunden und Regesten. I. Band. Laibach 1882/3. VIII + 338 strani. Znižana cena. K 250. — II. Band. Laibach 1884 u. 7. III + 393 strani. Znižana cena. K 250.
- Kos, dr. Fr.**, Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. I. knjiga (l. 501—800). Ljubljana, 1903. LXXX + 416 strani. K 8.—. — II. knjiga (l. 801—1000). Ljubljana, 1906. LXXXIV + 514 strani. K 10.—.
- Sveto pismo** stare in nove zaveze z razlaganjem poleg nemškega, etc. Ljubljana, 1856/7 6 zvezkov. Znižana cena K 12.—, vezano K 22.—.
- Kržišnik, Jos.**, Zgodovina horjulske fare. Ljubljana, 1898. — 237 strani. K 160.
- Lavrenčič**, Zgodovina cerkljanske fare. Ljubljana, 1890. — 160 str. K 160.
- Lavtižar, Jos.**, Zgodovina župnij in zvonovi v dekaniji Radolice. Ljubljana, 1897. — 148 strani, karton. K 160. — Cerkev in zvonovi v dekaniji Kranj. Ljubljana 1901. — 312 strani. K 250. — Zgodovina župnij v dekaniji Kranj. I. zv.: Kranj. Ljubljana, 1898. — 50 strani. K —60. — Med romanskimi narodi. Spomini iz Italije, Španije, Francije in Švice. Ljubljana, 1901. — 211 strani. K —80.
- Novak, Jos.**, Zgodovina brezoviške župnije. Ljubljana, 1907. — 226 strani. K 2.—.
- Verbaj, Anton župnik**, Zgodovina kamnogoriške fare. — K —80.
- Žun, Valent**, Osebna dohodnina. Četrto poglavje zakona z dne 25. okt. 1896, št. 220 drž. zak., o neposrednih osebnih davkih s pojasnili etc. in raznimi vzorci. Kranj, 1905. — 104 strani. K 120.
- Volčič**, župnik, Zgodovina Šmarješke fare na Dolenjskem. 1887. — K 150.
- Mitterrutzner - Malovrh**, Slovani v iztočni Pustriški dolini na Tirolskem. 1880. — K —60.
- Radics**, Maria Theresia und das Land Krain 1740—1780. — 1881. K 140.

Dalje priporočamo:

Leposlovna knjižnica:

- I. zvezek: Bourget, Razporoka, Roman. K 2.—, eleg. vez. K 3.—.
- II. zvezek: Turgenjev, Stepni kralj Lear. Povest. — Stepnjak, Hiša ob Volgi. K 120, eleg. vez. K 220.
- III. zvezek: Prus (Alex Glowacki), Straža. Povest. K 240, eleg. vez. K 340.
- IV. zvezek: Dostojevski-Levstik, Ponižani in razžaljeni. Roman. K 3.—, eleg. vez. K 420.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. K —60.
 2. zvezek: Dostal, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60.
 3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovač. Povest. — Achleitner, Med plazovi. K —60.
 5. zvezek: Šenoa, Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 160.
 6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest. K —20.
 1. in 2. zvezek, vezan v platno, K 180. — 3. in 6. zvezek, vezan v platno, K 140.
- Medved, Ant.**, Poezije. Ljubljana, 1906. 262 strani. K 380, eleg. vez. K 5.—.
- Silvin Sardenko**, Roma. Poezije. Ljubljana, 1906. 116 strani. K 2.—, eleg. vezan K 320.
- Šašel, Iv.**, Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada I. Ljubljana, 1906. VIII + 332 strani. K 2.—.

Ker je knjigarna svoje dosedanje prodajniške prostore zelo razširila in krasno uredila, ter zalogo v vsakem oziru izpopolnila, ima posebno knjige slovenskega knjigotrštva, dalje učne knjige za vse šole, kakor tudi drugojezične knjige vseh strok vedno na razpolago; knjige, ki se v knjigotrštvo nič več ne dobijo, so na prodaj po nizkih cenah v obsežnem antikvarijatu, ki je združen s knjigarno. Antikvarjatski katalog je na razpolago; splošen imenik slovenskih knjig pa je v tisku in se bode na zahtevo razpošiljal s 1. oktobrom t. l. brezplačno. Naročila, ki nam dojdejo pred tem dnevom, si zabilježimo.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Katoliška bukvarna v Ljubljani

(poleg stolne cerkve)

1985 10-3

si usoja naznaniti, da je svoje prodajniške prostore zelo razširila, krasno uredila in ima tudi

šolske knjige

za vse šole v najnovejših aprobiranih izdajah vedno v zalogi.

Na razpolago ima tudi razne učne pripomočke, n. pr. **Schulmann**-ove in **Freund**-ove dobre prestave in **izvrstne preparacije** za **latinske** in **grške klasike** (Cicero, Livij, Ovid, Salust; Herodot, Homer, Ksenofont i. dr.) Dobe se **vsi deli, ki se jemljejo v šoli**, tudi v posameznih zvezkih po 60 vin.; dobrodošli bodo posebno **peto-, šesto- in sedmošolcem**.

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših, odobrenih izdajah, pisalne in risalne, kakor tudi druge šolske potreščine — v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča —

LAV. SCHWENTNER

2057 10-3

knjigotržec v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Manufakturna = trgovina =

V najem se odda

2054 5-3

kompletna oprava

sredi mesta, že davno ustanovljena, se radi bolezni takoj proda. Ponudbe na uprav. lista pod šifro „Zvezda“.

za trgovino z mešanim blagom ter prostori z vsem stanovanjem v lepem in prometnem kraju na Dolenjskem.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Starl trg št. 10

Priporoča svojo
trgovino
s klobuki
in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Knjigarna

2053 10-4

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. državni gimnaziji, c. kr. državni višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku, na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastoni.